

Nacrt
Prijedlog Zakona broj _____

**NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, lipanj 2008.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske («Narodne novine» broj 41/01. – pročišćeni tekst i 55/01.).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE NASTATI DONOŠENJEM ZAKONA

Zakon o parničnom postupku („Narodne novine“, broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05 i 02/07.) uređuje pravila postupka na temelju kojih sud raspravlja i odlučuje u sporovima o osnovnim pravima i obvezama čovjeka i građanina, o osobnim i obiteljskim odnosima građana, te u radnim, trgovačkim, imovinskim i drugim građansko pravnim sporovima ukoliko drugim zakonom nije određeno da u takvim sporovima sud rješava po pravilima kojega drugog postupka.

Posljednje izmjene i dopune Zakona o parničnom postupku iz 2003. godine unijele su niz novina, za koje se sada sa sigurnošću može kazati da su znatno ubrzali parnični postupak i učinili ga učinkovitijim. Međutim, iste nisu do kraja polučile željene rezultate, tako da je broj parničnih sudskih postupaka koji se vode na sudovima i dalje velik.

Činjenica svakodnevnog pravnog, ekonomskog, kulturnog i civilizacijskog napretka društva, raznovrsnost činidbi kao i pravne osnove stjecanja dobara, povećanja opsega zaštićenih (imovinskih i neimovinskih) dobara, sve više povećava broj predmeta, kao i njihovu raznovrsnost pred sudovima, dok pravni promet traži brzo rješavanje sporova. Odugovlačenje u pružanju pravne zaštite imobilizira investirani kapital što može nanijeti štetu čak i onome koji nakon dugotrajnog i skupog paničenja uspije u parnici.

U tom smjeru, a radi zaštite povjerenja u pravnu državu koja je odlučna u ozbiljenju učinkovite sudbene vlasti, polaze i nove izmjene i dopune postojećeg Zakona o parničnom postupku koje se u značajnoj mjeri nastavljaju na posljednje izmjene i dopune iz 2003. godine.

Uzimajući u obzir uočene nedostatke u parničnom sudovanju, predloženim izmjenama su izvršeni određeni zahvati u prvostupanjski, drugostupanjski postupak, kao i postupak pred Vrhovnim sudom Republike Hrvatske.

Što se tiče prvostupanjskog sudskog postupka, predložene novine se, u bitnome, odnose na šire mogućnosti sudova za sankcioniranjem osoba koje se nesavjesno koriste procesnim ovlastima i na takav način opstruiraju vođenje sudskog postupka. Umjesto dosadašnjeg procesnog uređenja koje je obvezivalo sud da izrečene novčane kazne prisilno naplaćuje prema pravilima ovršnog postupka (koje rješenje se u praksi pokazalo neučinkovitim),

ново procesno uređenje propisuje naplatu novčanih kazni putem nadležnog tijela porezne uprave prema propisima o prisilnoj naplati poreza, dok bi se iznimno, u slučaju bezuspješne naplate novčane kazne, iste ostvarivale po propisima kaznenog prava. Osim što će se sudovima omogućiti da lakše sankcioniraju zlouporabu procesnih ovlasti, za očekivati je da će se izrečene novčane kazne bolje naplaćivati, sve u korist državnog proračuna.

Nadalje, promijenjena je stvarna nadležnost za sporove između pravnih osoba, pravnih osoba i obrtnika, sporove između obrtnika, te sporove između trgovaca pojedinaca, tako da je za iste sada propisana nadležnost trgovačkog suda. Obzirom na preopterećenost općinskih sudova, predložena izmjena će zasigurno polučiti njihovo rasterećenje, a samim time brže i efikasnije postupanje.

Polazeći od uočenih nedostataka dosadašnjeg procesnog uređenja, prvostupanjskim sudovima je olakšano postupanje odnosom na podneske koji nisu dostatni za postupanje suda. Tako predloženim izmjenama sud više nije dužan pozivati u sud i poučavati podnositelja takvog podneska na ispravak, već je obvezan izdati precizan nalog za ispravak ili dopunu, a ako podnositelj u cijelosti ne ispoštuje takav nalog suda, smatrati će se da je odustao od takvog podneska. Precizno su normirane i određene nejasne situacije u svezi postupanja prvostupanjskih sudova u radnim sporovima. Tako predloženim izmjenama prvostupanjski sudovi više nisu dužni izvoditi dokaze po službenoj dužnosti u radnim sporovima, što je bio ostatak inkvizitorskog načela u procesnom uređenju, a koja mjera će također polučiti bolje rezultate u prvostupanjskom sudovanju.

Svakako je najznačajnije novo procesno uređenje koje se tiče instituta dostave.

Neuredna dostava je u praksi vrlo često predstavljala razlog za odgađanje ročišta, tj. produljenje glavne rasprave, pa i trajanje cijelog postupka do njegove pravomoćnosti. Predloženim izmjenama u Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama ZPP-a u bitnome se mijenja pozitivna pravna regulativa preciziranjem načina dostave i uvođenjem novih načina dostave pismena.

Tako je izjednačena dostava za fizičke osobe koje obavljaju registriranu djelatnost ukoliko se dostava obavlja u svezi s tom djelatnošću, sa dostavom pravnim osobama, obzirom da su u praksi polučeni dobri rezultati takve dostave za pravne osobe. Spomenutim fizičkim osobama će se dostava obaviti stavljanjem pismena na oglasnu ploču suda ukoliko bi ista bila bezuspješno pokušana na adresu upisanog sjedišta takve osobe. Isto tako, dodatno se postrožava i režim dostave za pravne osobe budući da sudovi više nisu dužni ponavljati neurednu dostavu na adresu upisanog sjedišta pravne osobe, već će dostavu obaviti stavljanjem pismena na oglasnu ploču suda.

Odnosom na „obične“ fizičke osobe (fizičke osobe koje ne obavljaju registriranu djelatnost ili fizičke osobe koje obavljaju registriranu djelatnost ukoliko se dostava ne vrši u svezi s tom djelatnošću) značajno je pooštren režim dostave. Novim režim polazi od stava da svaka fizička osoba, sukladno propisima o prebivalištu i boravištu građana, mora uredno prijavljivati svoje kretanju u zemlji i tako omogućiti vođenje postupaka u kojima sudjeluje kao stranka. U slučaju neuredne dostave za „obične“ fizičke osobe, dostava bi se pokušala obaviti na adresu upisanog prebivališta ili boravišta takvih osoba prema podacima iz evidencije Ministarstva unutarnjih poslova i to dva puta u razmaku 15 dana pa tek onda stavljanjem pismena na oglasnu ploču suda. Radi ozbiljenja načela pravne sigurnosti, otvorena je mogućnost da stranke unaprijed osiguraju pouzdanost dostave upisivanjem adrese na kojoj će im se dostava

obavljati, odnosno osobe kojoj će se umjesto nje obavljati dostava, sve prijavom kod nadležnih tijela Ministarstva unutarnjih poslova. Isto tako, propisano je ovlaštenje za zainteresirane osobe u parničnom postupku da pribave podatke o adresama ili načinima dostave za pravne subjekte kod nadležnih tijela Ministarstva unutarnjih poslova, što će sve rezultirati lakšim postupanjem sudova i bržim pružanjem tražene pravne zaštite.

Nadalje, iduća novota se odnosi na pravno uređenje slučajeva nezakonitog odbijanja prijama sudskog pismena i sastoji se u predviđanju obveze za sud koji je sada, pored obveze ostavljanja sudskog pismena na propisanom mjestu, takva pismena dužan staviti i na oglasnu ploču suda, na koji način će se otkloniti brojni prigovori adresata koji zlorabe procesne ovlasti.

Novo procesno uređenje je predvidjelo i značajnu novinu u posebnim parničnim postupcima koji se odnose na sporove male vrijednosti. Polazeći od činjenice da su sudovi opterećeni velikim brojem takvih sporova, predloženim izmjenama se olakšava postupanje sudova u takvim postupcima. Tako se, nakon dužeg vremena, nanovo mijenja vrijednost predmeta spora za sporove male vrijednosti na način da ista sada iznosi 10.000,00 kn, a uvodi se i tzv. prethodni postupak kao bitna procesnopravna novina. U cilju bržeg okončanja sudskih sporova, predloženom novinom je predviđena dužnost stranaka da sve činjenice i dokaze iznesu i predlože najkasnije do okončanja prethodnog postupka. Isto tako, mogućnost podnošenja protutužbe, mogućnost preinake tužbe, isticanja određenih procesnopravnih i materijalnopravnih prigovora i sl. ograničena je do procesne faze okončanja prethodnog postupka. Po okončanju prethodnog postupka sud bi na glavnoj raspravi izveo sve dokaze, te bi donio svoju odluku. Učinjenom izmjenom se očekuje smanjenje broja sudskih spisa u sporovima male vrijednosti koje bespotrebno opterećuju sudove.

Od ostalih novota u svezi prvostupanjskog postupka, mogu se napomenuti procesno izjednačavanje Republike Hrvatske i drugih pravnih subjekata u postupku prije podnošenja tužbe, pa se sada i nadležno državno odvjetništvo dužno obratiti zahtjevom za mirno rješenje spora osobi koju namjerava tužiti prije podnošenja tužbe sudu. Isto tako, dodatno je normiran postupak koji prethodi podnošenju tužbe u takvim sporovima na način što su razriješene određene nedoumice iz sudske prakse.

Polazeći od uočenih prednosti mirnog rješenja spora koje su opažene u komparativnim pravnim sustavima zemalja koje pripadaju pravnim porecima zemalja srednjeeuropskog kontinentalnog pravnog kruga, u parnični postupak se uvodi mogućnost mirenja i to tijekom cijelog postupka. Na predloženi način, strankama se omogućava dodatno sagledavanje svih spornih odnosa, te im se pruža mogućnost da svoje sporne i dvojbene odnose riješe mirenjem, sve u svrhu izbjegavanja daljnjih parničnih postupaka koji bi mogli nastati ukoliko sporni i dvojbeni odnosi između stranaka nisu razriješeni.

I na posljetku, po prvi puta su u procesnom uređenju normirane situacije zastupanja u slučaju privremenog obustavljanja ili prestanka obavljanja odvjetničke službe, na koji način će se otkloniti uočene dvojbe iz sudske prakse.

Što se tiče drugostupanjskog postupka, učinjene su bitne izmjene.

Uzimajući u obzir činjenicu velikog broja olakog ukidanja prvostupanjskih presuda,

predloženim izmjenama drugostupanjskim sudovima je pružena mogućnost da, neovisno o obrazloženju prvostupanjske presude čiju pravilnost i zakonitost ispituju, svoju odluku mogu donijeti temeljem raspravne građe sadržane u parničnom spisu. Isto tako, normiran je obvezatni minimalni sadržaj ukidne drugostupanjske odluke tako da su drugostupanjski sudovi dužni u takvim odlukama određeno navesti koje radnje prvostupanjski sud treba izvesti u ponovnom postupku uz navođenje preciznih razloga, a dužni su određeno naznačiti i shvaćanja o primjeni materijalnog prava.

Ponovno se uvodi institut rasprave pred drugostupanjskim sudom koji nanovo može, ukoliko smatra da je to potrebno radi pravnog utvrđivanja činjeničnog stanja, održati glavnu raspravu.

Predložene izmjene koje se odnose na drugostupanjski postupak, uzimajući u obzir i druge mjere koje se poduzimaju u svezi reforme pravosuđa, zasigurno će rezultirati smanjenjem broja sudskih spisa.

Što se tiče revizijskog postupka, također su uvedene značajne novine.

Posljednjim izmjenama ZPP-a iz 2003. godine značajno su bile izmijenjene i odredbe koje reguliraju institut revizije tako što su iste suzile mogućnost podnošenja revizije. Međutim, nakon tih izmjena, a upravo i zbog njih, Ustavni sud Republike Hrvatske svojom Odlukom poslovni broj U-I-1568/06 od 20. prosinca 2006. godine je ukinuo odredbe članka 382, stavka 1, točke 1. i 2, stavka 2. i stavka 3, te članka 497. ZPP-a koje prestaju važiti 15. srpnja 2008. godine. Uzimajući u obzir sadržaj citirane Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske, odredbe članka 118, stavka 1. Ustava Republike Hrvatske koja propisuje da Vrhovni sud, kao najviši sud, osigurava jedinstvenu primjenu zakona i ravnopravnost građana, predloženom izmjenom se šire pravne mogućnosti podnošenja revizije. Pored dosadašnjeg ograničenja prava na podnošenje revizije vrijednošću predmeta spora od 100.000,00 kuna i određenom vrstom spora (spor koji je pokrenuo radnik protiv odluke o prestanku ugovora o radu), pravo na podnošenje redovne revizije sada je predviđeno i za stranke u sporovima koje je pokrenuo radnik protiv odluke o postojanju ugovora o radu, odnosno prestanku radnog odnosa, kao i za stranke u sporovima u kojima je drugostupanjska presuda donijeta prema odredbama članka 373.a ovog Nacrta prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku. Posljednje navedeno normiranje pruža mogućnost ispitivanja pravilnosti i zakonitosti drugostupanjskih odluka donesenih prema odredbi članka 373.a.

Nadalje, napuštena je izvanredna revizija prema određenju drugostupanjskog suda obzirom da takva revizija nije egzistirala u praksi u dovoljnoj mjeri, što je rezultiralo različitim odlukama županijskih sudova o istim pravnim pitanjima, bez mogućnosti ujednačavanja sudske prakse. Polazeći od Ustavom propisane zadaće Vrhovnog suda Republike Hrvatske, novo pravno uređenje izvanredne revizije propisuje da se revizija, neovisno o ograničenjima iz stavka 1. članka 382. ZPP-a, uvijek može podnijeti protiv drugostupanjske presude ako odluka o sporu ovisi o rješenju nekog materijalnopravnog ili postupovnog pitanja važnog za osiguranje jedinstvene primjene zakona i ravnopravnosti građana uz tamo navedene primjere.

Isto tako, polazeći od gore navedene svrhe revizijskog suda po prvi puta je uvedena i revizija za postupak u parnicama zbog smetanja posjeda i postupak u sporovima male vrijednosti.

Radi zaštite digniteta Vrhovnog suda Republike Hrvatske, ovim Nacrtom prijedloga Zakona predviđeno je da reviziju mogu podnijeti samo za to kvalificirane osobe (odvjetnici, stranke ili drugi ovlašteni punomoćnici za položenim pravosudnim ispitom). Na takav način Vrhovni sud će razmatrati revizije sačinjene po dovoljno stručnim osobama, što će omogućiti brže i efikasnije postupanje po podnijetoj reviziji, kao izvanrednom pravnom lijeku.

Predložena rješenje će zasigurno osigurati ujednačenu sudsku praksu.

Budući da hrvatsko zakonodavstvo nije usklađeno s Uredbom (EU) br. 1393/2007 Europskoga parlamenta i Vijeća od 13.studenoga 2007. o dostavi sudskih i izvansudskih isprava u građanskim i trgovačkim predmetima u državama članicama („dostava isprava“) i o ukidanju Uredbe vijeća (EZ) Vijeća br. 1348/2000; Uredbom (EZ) br. 1206/2001 Vijeća od 28.svibnja 2001. o suradnji između sudova država članica u području izvođenja dokaza u građanskim i trgovačkim predmetima; Uredbom (EZ) br. 1896/2006 Europskoga parlamenta i Vijeća od 12.prosinca 2006. o uvođenju Europskog postupka za izdavanje platnog naloga (SL L EU br. L 399); Uredbom (EZ) br. 861/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 11.srpnja 2007. o uvođenju europskog postupka za sporove male vrijednosti, predloženim izmjenama se ostvaruju uvjeti za neposrednu primjenu citiranih uredbi u hrvatski pravni sustav u trenutku prijama hrvatske u punopravno članstvu Europske unije.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG DA SE ZAKON DONESE PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno odredbi članka 161, stavka 1. Poslovnika Hrvatskog sabora („Narodne novine“, broj: 71/00, 129/00, 117/01, 6/02 – pročišćeni tekst, 41/02, 91/03 i 58/04), predlaže se donošenje ovog Zakona po hitnom postupku budući da se predloženim Zakonom hrvatsko zakonodavstvo dodatno usklađuje s propisima Europske unije.

V. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA

Tekst prijedloga zakona dan je u obliku konačnog Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku.

VI. TEKST ODREDBI VEŽAĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU I DOPUNJUJU

Tekst odredbi Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“, broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05 i 02/07.) koje se mijenjaju i dopunjuju, dan je u prilogu ovoga Prijedloga zakona.

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU

Članak 1.

(1) U Zakonu o parničnom postupku («Narodne novine», broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05 i 02/07.) u članku 10, stavak 7. mijenja se i glasi:

„Ako kažnjena osoba ne plati izrečenu novčanu kaznu u ostavljenom roku, sud će u daljnjem roku od petnaest dana dostavom rješenja iz stavka 2. ovog članka o neplaćenoj novčanoj kazni obavijestiti ispostavu Područnog ureda Porezne uprave Ministarstva financija na čijem je području prebivalište, odnosno sjedište kažnjene osobe, radi naplate novčane kazne prisilnim putem, uz naznaku u čiju korist i na koji račun treba naplatiti izrečenu novčanu kaznu, sve uz dostavu obavijesti o neplaćenoj novčanoj kazni kažnjenoj osobi.

(2) Iza stavka 7. dodaju se stavci 8. do 12, koji glase:

„Kada kažnjena osoba nema prebivalište, odnosno sjedište u Republici Hrvatskoj, sud koji je izrekao kaznu će obavijest iz stavka 7. ovog članka uz rješenje iz stavka 2. ovog članka dostaviti ispostavi Područnog ureda Porezne uprave Ministarstva financija na čijem se području nalazi taj sud ili imovina kažnjene osobe.

Nakon što primi obavijest i rješenje, nadležna ispostava iz stavka 7. ovog članka donijet će rješenje kojim će kažnjenoj osobi narediti da u roku od osam dana od dana prijama rješenja plati izrečenu novčanu kaznu, a ako kažnjena osoba u tom roku ne plati novčanu kaznu, pristupit će se prisilnoj naplati izrečene novčane kazne prema propisima o prisilnoj naplati poreza.

Naplaćena novčana kazna uplaćuje se na račun prihoda državnog proračuna Republike Hrvatske, dok će se o izvršenoj naplati obavijestiti sud.

Žalba izjavljena protiv rješenja o novčanoj kazni, ne odgađa provedbu tog rješenja.

Ako u roku od godine dana od prijama obavijesti iz stavka 7. ovog članka i rješenja iz stavka 2. ovog članka ne uspije naplatiti novčanu kaznu, nadležna ispostava Područnog ureda Porezne uprave Ministarstva financija će o nenaplaćenoj novčanoj kazni za fizičku osobu obavijestiti sud koji joj je dostavio obavijest iz stavka 7. ovog članka, nakon čega će se izrečena novčana kazna zamijeniti kaznom zatvora po pravilima kaznenog prava o zamjeni novčane kazne kaznom zatvora, o čemu će odluku donijeti sud koji je izrekao novčanu kaznu. Ako se od kažnjene pravne osoba ne naplati izrečena novčana kazna u roku od godine dana od prijama obavijesti iz stavka 7. ovog članka, ta će se kazna prisilno naplatiti po pravilima kaznenog prava.“

Članak 2.

U članku 34.b točka 1. mijenja se i glasi:

“1. u sporovima između pravnih osoba, u sporovima između pravnih osoba i obrtnika, uključujući i trgovce pojedince; u sporovima između obrtnika uključujući i sporove između trgovaca pojedinaca, ako se radi o sporu u vezi s njihovom djelatnošću, osim ako nije riječ o sporovima u kojima prema ovom Zakonu uvijek sude općinski sudovi (članak 34, stavak 1), odnosno ako nije riječ o sporovima za koje je zakonom utvrđena nadležnost nekog drugog suda.”

Članak 3.

U članku 40. stavak 5. mijenja se i glasi:

“Ako prvostupanjski sud u slučaju iz stavka 4. ovog članka ne utvrdi vrijednost predmeta spora na način određen u tom stavku najkasnije do zaključenja glavne rasprave, smatrat će se da je vrijednost predmeta spora 50.000,00 kn.”

Članak 4.

Članak 61. i naslov iznad njega mijenjaju se i glase:

„Nadležnost za sporove iz odnosa s ustrojstvenim jedinicama
Oružanih snaga Republike Hrvatske

Članak 61.

U sporovima iz odnosa s ustrojstvenim jedinicama Oružanih snaga Republike Hrvatske isključivo je nadležan sud na čijem području se nalazi sjedište zapovjedništva ustrojstvene jedinice Oružanih snaga Republike Hrvatske.“

Članak 5.

Iza članka 91. dodaje se članak 91.a koji glasi:

„Članak 91.a

Stranka može podnijeti reviziju preko punomoćnika koji je odvjetnik.

Iznimno od stavka 1. ovog članka, stranka može sama podnijeti reviziju ako ima položeni pravosudni ispit, odnosno za nju može reviziju podnijeti kao punomoćnik osoba koja ju je prema odredbama ovoga ili kojeg drugog zakona ovlaštena zastupati u tom svojstvu iako nije odvjetnik – ako ima položen pravosudni ispit.

Stranka, odnosno njen punomoćnik iz stavka 2. ovoga članka, dužni su uz reviziju priložiti izvornik ili presliku potvrde o položenom pravosudnom ispitu, ako takva potvrda u izvorniku ili preslici već prije nije podnesena sudu u istom postupku.

Članak 6.

Iza članka 95. dodaje se članak 95.a, koji glasi:

„Članak 95.a

Ako je odvjetniku privremeno obustavljeno pravo na obavljanje odvjetništva, tada ga zamjenjuje privremeni zamjenik kojem pripadaju sva prava koja ima odvjetnik kojeg zamjenjuje i bez punomoći stranaka.

Privremeni zamjenik je dužan sudu podnijeti rješenje o postavljanju za privremenog zamjenika prigodom obavljanja prve radnje u postupku.

Ako odvjetnik prestane obavljati odvjetništvo, tada je preuzimatelj njegova ureda dužan bez posebne punomoći zastupati stranku najdulje šest mjeseci od dana kada je odvjetnik prestao obavljati odvjetništvo.

Preuzimatelj ureda dužan je o tome, bez odgode, obavijestiti sud i stranku koju zastupa.“

Članak 7.

(1) U članku 109. stavak 1. mijenja se i glasi:

„Ako podnesak nije razumljiv ili ne sadržava sve što je potrebno da bi se po njemu moglo postupiti, sud će podnositelju naložiti da podnesak ispravi odnosno dopuni u skladu s danom uputom i u tu svrhu mu vratiti podnesak radi ispravka ili dopune.“

(2) Stavak 2. mijenja se i glasi:

„U slučaju iz stavka 1. ovog članka, sud će odrediti rok za ponovno podnošenje podneska.“

(3) U stavku 4. iza riječi „roku“ briše se točka-zarez i dodaju riječi: „i ispravljen u skladu s dobivenom uputom suda,“

Članak 8.

U članku 113, stavci 4. i 5. mijenjaju se i glase:

„Za osobe koje se nalaze na službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske dan predaje podneska ustrojstvenoj jedinici Oružanih snaga Republike Hrvatske smatra se danom predaje sudu.“

Odredba stavka 4. ovog članka odnosi se i na ostale osobe koje se nalaze u službi u ustrojstvenim jedinicama Oružanih snaga Republike Hrvatske u mjestima u kojima ne postoji redovna pošta.“

Članak 9.

U članku 116. u stavku 2. riječi „po mogućnosti“ zamjenjuju se riječima „u pravilu“, a riječ „saopćiti“ riječju „priopćiti.“

Članak 10.

U članku 133. u stavku 1. iza riječi: „sudu“ briše se točka i dodaju riječi: „odnosno elektroničkim putem u skladu s posebnim zakonom.“

Članak 11.

(1) U članku 134.a, iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

„Ako je adresa upisanog sjedišta pravne osobe iz stavka 1. ovog članka adresa navedena u tužbi, dostava iz stavka 1. ovog članka neće se ponoviti na tu adresu, već će se obaviti stavljanjem pismena na oglasnu ploču suda.“

(2) Dosadašnji stavak 2. koji postaje stavak 3. mijenja se i glasi:

„Odredbe stavka 1. i 2. ovog članka primjenjuju se i na fizičke osobe koje obavljaju određenu registriranu djelatnost (obrtnici, trgovci pojedinci, javni bilježnici, odvjetnici, liječnici i dr.) kada se tim osobama dostava obavlja u vezi s tom djelatnošću.“

Članak 12.

U članku 134.b u stavku 5. riječ „odvjetnici“ zamjenjuje se riječima: „osobe iz stavka 1. i 2. ovoga članka.“

Članak 13.

U članku 135. riječi „njihove komande“ zamjenjuju se riječima „njihova zapovjedništva“, a riječ „starješine“ zamjenjuje se riječju „zapovjednika“.

Članak 14.

Članak 141. mijenja se i glasi:

„Ako se fizička osoba koja ne obavlja registriranu djelatnost te fizička osoba koja obavlja registriranu djelatnost u sporovima koji se ne tiču te djelatnosti ne zatekne u svom stanu, dostava se obavlja predajom pismena nekome od njenih poslovno sposobnih članova domaćinstva, koji je dužan primiti pismeno.

Ako se osoba kojoj se pismeno ima dostaviti ne zatekne u svom stanu i ako se ono ne može predati nekome od njenih poslovno sposobnih članova domaćinstva, pismeno se može predati kućepazitelju ili susjedu, ako oni na to pristanu, na koji način je dostava obavljena.

Ako se dostava obavlja na radnom mjestu osobe kojoj se pismeno ima dostaviti, a ta se osoba tamo ne zatekne, dostava se može obaviti osobi koja na istom mjestu radi, ako ona pristane primiti pismeno.

Predaja pismena drugoj osobi nije dopuštena ako ona sudjeluje u parnici kao protivnik osobe kojoj se dostava ima obaviti.

Osobe kojima se prema odredbama prethodnih stavaka dostava obavi umjesto osobi kojoj se pismeno ima dostaviti, dužne su pismeno predati toj osobi.“

Članak 15.

Članak 142. mijenja se i glasi:

„Fizičkoj osobi koja ne obavlja registriranu djelatnost, te fizičkoj osobi koja obavlja registriranu djelatnost u sporovima koje se ne tiču te djelatnosti, tužba, platni nalog, presuda i rješenje protiv kojeg je dopuštena posebna žalba te pravni lijek, dostavit će se osobno stranci odnosno njenom zakonskom zastupniku odnosno punomoćniku. Ostala pismena dostavit će se osobno kada je to ovim Zakonom izričito predviđeno ili kada sud smatra da je zbog priloženih isprava u izvorniku ili zbog kojeg drugog razloga potrebna veća opreznost.

Ako se osoba kojoj se pismeno mora osobno dostaviti ne zatekne tamo gdje se dostava prema podacima iz tužbe odnosno spisa ima obaviti, dostavljač će se obavijestiti kad bi i na kojem mjestu mogao tu osobu zateći i ostaviti joj kod jedne od osoba navedenih u članku 141. st. 1, 2. ili 3. ovoga Zakona pismenu obavijest da radi primanja pismena bude u određeni dan i sat u svom stanu odnosno na svome radnom mjestu. Ako i nakon toga dostavljač ne zatekne osobu kojoj se pismeno ima dostaviti, postupit će se prema odredbama članka 141. ovog Zakona, na koji način je dostava obavljena.

Ako pismeno iz stavka 1. ovog članka treba dostaviti fizičkim osobama koje obavljaju registriranu djelatnost u vezi s tom djelatnošću, dostava se obavlja prema odredbama članka 134. i 134.a ovoga Zakona, ako posebnim odredbama ovoga Zakona nije drukčije određeno.“

Članak 16.

Članak 143. mijenja se i glasi:

„Ako se osobama iz članaka 141. i 142. ovoga Zakona dostava ne uspije obaviti prema odredbama tih članaka, dostava će im se iznova pokušati obaviti na adresi njihova prebivališta u Republici Hrvatskoj prema podacima o njihovu prebivalištu koji će se pribaviti iz evidencija Ministarstva unutarnjih poslova.

Ako se osobama iz članaka 141. i 142. ovoga Zakona ponovna dostava prema odredbama tih članaka ne uspije obaviti ni na adresi iz stavka 1. ovoga članka, dostava će se tim osobama pokušati još jednom obaviti prema odredbama tih članaka nakon isteka roka od trideset dana. Ako se ni ta ponovljena dostava ne uspije obaviti, dostava će se obaviti stavljanjem pismena na oglasnu ploču suda. Smatrat će se da je dostava obavljena istekom osmog dana od dana stavljanja pismena na oglasnu ploču suda.

Ako prema podacima iz evidencija Ministarstva unutarnjih poslova proizlazi da je osoba iz stavka 1. ovoga članka prijavila boravište u kojem drugom mjestu u Republici Hrvatskoj ili da je prijavila koje drugo mjesto ili način na koji joj se dostava može obaviti (članak 143.a), dostava će se toj osobi prema odredbi stavka 1. ovoga članka pokušati obaviti na adresi njena upisana boravišta, odnosno na drugom prijavljenom mjestu ili na drugi prijavljeni način (članak 143.a). Ako dostava ne uspije ni na adresi boravišta, odnosno na drugom prijavljenom mjestu ili na drugi prijavljeni način, postupit će se prema odredbi stavka 2. ovoga članka.

Ako se adresa navedena u tužbi prema podacima iz evidencija Ministarstva unutarnjih poslova ne razlikuje od adrese prebivališta, a osoba kojoj se dostava ima obaviti nije prijavila adresu boravišta u Republici Hrvatskoj, odnosno drugo mjesto ili način na koji joj se dostava može obaviti (članak 143.a), dostava će joj se još jednom pokušati obaviti na adresi iz tužbe nakon isteka roka od petnaest dana prema odredbama članaka 141. ili 142. ovoga Zakona. Ako ni ta dostava ne uspije, dostava će se obaviti prema odredbi stavka 2. ovoga članka.“

Članak 17.

Iza članka 143. dodaju se članci 143.a i 143. b, koji glase:

„Članak 143.a

Svaka fizička osoba, neovisno o tome obavlja li ili ne obavlja registriranu djelatnost, ovlaštena je zatražiti od policijske uprave nadležne prema mjestu njena prijavljena prebivališta ili boravišta da u svojim evidencijama o prebivalištu i boravištu građana zabilježi njenu izjavu da se dostave za nju u sudskim postupcima obavljaju na određenoj adresi ili

određenim osobama na određenoj adresi u Republici Hrvatskoj.

Kao osoba kojoj se umjesto fizičkoj osobi iz stavka 1. ovoga članka može obavljati dostava, može se naznačiti određeni javni bilježnik, odvjetnik ili bilo koja poslovno sposobna fizička osoba, odnosno pravna osoba koja je registrirana za obavljanje djelatnosti primanja pismena za druge osobe. Takva pravna osoba može biti i pošta.

Fizička osoba iz stavka 1. ovoga članka dužna je uz izjavu iz stavka 1. ovog članka priložiti i izjavu s ovjerenim potpisom osobe iz stavka 2. ovog članka o tome da pristaje obavljati poslove preuzimanja pismena u sudskim postupcima za tu fizičku osobu, osim ako takvu izjavu daje javni bilježnik, odvjetnik ili pravna osoba koja je registrirana za obavljanje djelatnosti primanja pismena za druge osobe.

Dostava osobi ovlaštenoj za preuzimanje pismena obavlja se po pravilima ovoga Zakona o dostavi onoj vrsti fizičkih ili pravnih osoba kojoj pripadaju. Dostava javnom bilježniku ili odvjetniku kao osobi ovlaštenoj za preuzimanje pismena, obavlja se po pravilima o dostavi fizičkim osobama koje obavljaju registriranu djelatnost.

Ako osoba iz stavka 5. odbije primiti pismo, dostava će se obaviti stavljanjem pismena na oglasnu ploču suda. Smatrat će se da je pismo dostavljano istekom roka od osam dana od dana stavljanja pismena na oglasnu ploču suda.

Ministar nadležan za unutarnje poslove posebnim će pravilnikom propisati način zaprimanja izjava iz ovog članka, te načine davanja podataka o prebivalištu, boravištu, odnosno drugom mjestu ili načinu dostave fizičkih osoba protiv kojih se namjerava pokrenuti sudski postupak iz članka 143.b ovog Zakona.

Članak 143.b

Od policijske uprave se, uz predočenje dokaza o postojanju pravnog interesa, može zatražiti podatak o prebivalištu ili boravištu osobe kojoj je potrebno izvršiti dostavu u parničnom postupku.

Policijska uprava će zaprimljeni pisani zahtjev riješiti prema odredbama posebnog propisa.“

Članak 18.

Članak 144. mijenja se i glasi:

„Kad osoba kojoj je pismo upućeno odnosno poslovno sposobni član njena domaćinstva, odnosno ovlaštena osoba ili radnik državnog tijela, fizičke ili pravne osobe bez zakonitog razloga odbije primiti pismo, dostavljač će to naznačiti na pismenu i vratiti ga

sudu, a u stanu ili prostorijama gdje ta osoba radi, odnosno u sandučiću će ostaviti obavijest o pokušanoj dostavi s upozorenjem da će se dostava obaviti preko oglasne ploče suda.

U slučaju iz stavka 1. ovoga članka dostava će se obaviti stavljanjem pismena na oglasnu ploču suda. Smatrat će se da je dostava obavljanja istekom roka od osam dana od dana stavljanja pismena na oglasnu ploču suda.“

Članak 19.

(1) U članku 186.a stavci 1. 2. i 3. mijenjaju se i glase:

„Osoba koja namjerava podnijeti tužbu protiv Republike Hrvatske dužna se je prije podnošenja tužbe obratiti sa zahtjevom za mirno rješenje spora državnom odvjetništvu koje je stvarno i mjesno nadležno za zastupanje na sudu pred kojim namjerava podnijeti tužbu protiv Republike Hrvatske, osim u slučajevima u kojima je posebnim propisima određen rok za podnošenje tužbe. Zahtjev za mirno rješenje spora mora sadržavati sve ono što mora sadržavati tužba.

Zahtjev iz stavka 1. ovog članka se podnosi nadležnom državnom odvjetništvu, sukladno odredbama Zakona o državnom odvjetništvu. Ako je zahtjev iz stavka 1. ovog članka podnesen nenadležnom državnom odvjetništvu, ono će zahtjev dostaviti nadležnom državnom odvjetništvu uz obavijest stranci.

Podnošenjem zahtjeva iz stavka 1. zastarijevanje zastaje.“

(2) Iza stavka 7. dodaju se stavci 8. i 9. koji glase:

„Odredbe prethodnih stavaka ovog članka na odgovarajući način će se primjenjivati i u slučajevima u kojima Republika Hrvatska namjerava tužiti neku osobu s prebivalištem ili sjedištem u Republici Hrvatskoj.

Kad osoba iz stavka 8. ovoga članka nagodbom preuzima obvezu prema Republici Hrvatskoj, takva nagodba je ovršna isprava kada dužnik ovjeri svoj potpis. Kada Republika Hrvatska nagodbom preuzima obvezu prema drugoj stranci, takva je nagodba ovršna isprava kada je potpiše ovlaštena osoba u nadležnom državnom odvjetništvu i kada se njen potpis ovjeri pečatom tog državnog odvjetništva.“

Članak 20.

Iza članka 186.c dodaju se članci 186.d do 186.g koji glase:

„Članak 186.d

Sud može tijekom cijelog parničnog postupka strankama predložiti da spor riješe u postupku mirenja pri sudu.

Ako stranke suglasno predlože ili prihvate spor riješiti mirnim putem pred sudom, bez odgode će se odrediti ročište radi pokušaja mirenja na koje se pozivaju stranke, njihovi zastupnici i punomoćnici ukoliko ih imaju.

Postupak mirenja pred sudom vodi sudac izmiritelj određen s liste sudaca izmiritelja koju utvrđuje predsjednik suda godišnjim rasporedom poslova.

Nagodba sklopljena pred sucem izmiriteljem je sudska nagodba.

Članak 186.e

Stranke mogu nakon podnošenja pravnog lijeka suglasno podnijeti prijedlog za postupak mirenja pred sucem izmiriteljem suda nadležnog za odlučivanje o pravnom lijeku.

Ako mirenje ne uspije, sudac izmiritelj ne smije sudjelovati u donošenju odluke o pravnom lijeku.

Članak 186.f

Ako su stranke u parničnom postupku priložile sporazum kojim predlažu mirenje pri nekom od centara za mirenje, sud će stranke uputiti da se u roku od osam dana obrate predloženom centru za mirenje i zastat će s postupkom do okončanja postupka mirenja pred izabranim centrom za mirenje.

Stranke su dužne obavijestiti sud o obraćanju izabranom centru za mirenje u daljnjem roku od osam dana.

Ako mirenje pred izabranim centrom za mirenje uspije, stranke će pred sudom koji je stranke uputio na mirenje, zaključiti sudska nagodbu.

Ako mirenje pred izabranim centrom za mirenje ne uspije, bez odgode će se o tome obavijestiti sud koji je stranke uputio na mirenje radi nastavka parničnog postupka.

Članak 186.g

Na postupke mirenja pred sucem izmiriteljem na odgovarajući način se primjenjuju odredbe Zakona o mirenju („Narodne novine“, broj: 163/03) ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.“

Članak 21.

U članku 215.b iza stavka 5. dodaje se stavak 6. koji glasi:

„U rješenju o obustavi postupka sud će odlučiti da svaka stranka snosi svoje troškove u postupku koji je prethodio donošenju rješenja o obustavi. Troškove postupka u povodu rješenja o obustavi snosi ona stranka koja je dala povoda za provedbu tog postupka.“

Članak 22.

(1) U članku 255. stavak 1. mijenja se i glasi:

„Sud mora kazniti novčano od 500,00 do 10.000,00 kuna vještaka koji ne dođe na

ročište iako je uredno pozvan, a izostanak ne opravda, vještaka koji bez opravdanog razloga odbije vještačiti, te vještaka koji svoj nalaz i mišljenje bez opravdanog razloga ne podnese u roku koji mu je odredio sud.“

(2) Iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

„U slučaju iz stavka 1. ovog članka, na odgovarajući način se primjenjuju odredbe članka 10. ovog Zakona.“

Članak 23.

U članku 279. iza riječi: “izostanka,” dodaju se riječi: “presudu bez održavanja rasprave”.

Članak 24.

(1) U članku 318. stavak 1. mijenja se i glasi:

„Ako osoba koja sudjeluje u postupku u podnesku ili na ročištu vrijeđa sud ili druge sudionike u postupku, ometa rad ili se ne pokorava naredbama suda za održavanje reda, odnosno ako to učini osoba koja prisustvuje ročištu, sud će je opomenuti ili kazniti novčanom kaznom od 500,00 do 10.000,00 kuna, a može je i udaljiti i kazniti tom novčanom kaznom.“

(2) Iza stavka 5. dodaje se stavak 6, koji glasi:

„Odredbe članka 10. ovog Zakona, na odgovarajući način se primjenjuju i u slučajevima iz stavka 1. ovog članka.“

Članak 25.

Članak 320. mijenja se i glasi:

„Ovlaštenja koja za održavanje reda na glavnoj raspravi imaju sudac pojedinac, odnosno predsjednik vijeća i vijeće pripadaju sucu pojedincu na pripremnom ročištu odnosno predsjedniku vijeća na pripremnom ročištu i na ročištu izvan glavne rasprave, a i zamoljenom sucu.“

Članak 26.

U članku 321, stavku 1. riječi „prvog stupnja“ brišu se.

Članak 27.

Iza članka 373. dodaju se članci 373.a, 373.b i 373.c, koji glase:

“Članak 373.a

Drugostupanjski će sud presudom odbiti žalbu i potvrditi prvostupanjsku presudu, odnosno presudom će preinačiti prvostupanjsku presudu ako prema stanju spisa nađe:

- 1) da bitne činjenice među strankama nisu sporne, ili,
- 2) da ih je moguće utvrditi i na temelju isprava i posredno izvedenih dokaza koji se nalaze u spisu, neovisno o tome je li prvostupanjski sud prigodom donošenja svoje odluke uzeo u obzir i te isprave odnosno posredno izvedene dokaze.

Prigodom donošenja odluke iz stavka 1. ovoga članka, drugostupanjski je sud ovlašten uzeti u obzir i činjenice o postojanju kojih je prvostupanjski sud izveo nepravilan zaključak na temelju drugih činjenica koje je po njegovoj ocjeni pravilno utvrdio.

U slučaju u kojem su ispunjeni uvjeti za donošenje presude iz stavka 1. ovoga članka, drugostupanjski sud će je donijeti i ako nađe da postoji bitna povreda odredaba parničnoga postupka iz članka 354. stavka 2. točke 11. ovoga Zakona.

Članak 373.b

Drugostupanjski sud odlučuje o žalbi, u pravilu, bez rasprave.

Kad vijeće drugostupanjskog suda nađe da je radi pravilnog utvrđivanja činjeničnog stanja potrebno da se pred drugostupanjskim sudom ponove već izvedeni dokazi, zakazat će raspravu pred drugostupanjskim sudom.

Članak 373.c

Na raspravu se pozivaju stranke odnosno njihovi zakonski zastupnici ili punomoćnici, a i oni svjedoci i vještaci za koje sud odluči da se saslušaju.

Ako s rasprave izostane jedna stranka ili obje stranke, sud će raspravljati o žalbi i donijeti odluku uzimajući u obzir osobito ono što je izneseno u žalbi i u odgovoru na žalbu.

Rasprava pred drugostupanjskim sudom počinje izvještajem izvjestitelja, koji izlaže stanje stvari ne dajući svoje mišljenje o osnovanosti žalbe.

Nakon toga pročitat će se presuda ili dio presude na koji se odnosi žalba, a prema potrebi i zapisnik o glavnoj raspravi pred prvostupanjskim sudom. Zatim će žalitelj obrazložiti svoju žalbu, a protivna stranka odgovor na žalbu.“

Članak 28.

U članku 375. iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

„U slučajevima iz stavka 2. i 3. ovog članka drugostupanjski sud će u rješenju određeno navesti koje radnje prvostupanjski sud treba izvesti u ponovnom postupku i za to dati razloge, a pod pretpostavkama iz članka 7. ovog Zakona. Drugostupanjski će sud, ovisno o žalbenim razlozima, određeno naznačiti i shvaćanje o primjeni materijalnog prava.”

Članak 29.

Članak 382. mijenja se i glasi:

Stranke mogu podnijeti reviziju protiv drugostupanjske presude:

- 1) ako vrijednost predmeta spora pobijanog dijela presude prelazi 100.000,00 kuna,
- 2) ako je presuda donesena u sporu koji je pokrenuo radnik protiv odluke o postojanju ugovora o radu, odnosno prestanku radnog odnosa ili radi utvrđenja postojanja radnog odnosa,
- 3) ako je drugostupanjska presuda donesena prema odredbama članka 373.a i 373.b ovog Zakona.

U slučajevima u kojima je ne mogu podnijeti prema odredbi stavka 1. ovoga članka, stranke mogu podnijeti reviziju protiv drugostupanjske presude ako odluka u sporu ovisi o rješenju nekog materijalnopravnog ili postupovnopravnog pitanja važnog za osiguranje jedinstvene primjene zakona i ravnopravnosti građana, primjerice:

- 1) ako o tom pitanju revizijski sud još uvijek nije zauzeo shvaćanje odlučujući u pojedinim predmetima ili na odjelskoj ili općoj sjednici, a riječ je o pitanju o kojemu postoji različita praksa drugostupanjskih sudova,
- 2) ako o tom pitanju revizijski sud još uvijek nije zauzeo shvaćanje, a moglo bi se očekivati da bi u praksi drugostupanjski sudovi mogli o njemu imati različita shvaćanja, npr. zbog mogućnosti različitoga tumačenja određenih zakonskih odredaba,
- 3) ako je o tom pitanju revizijski sud već zauzeo shvaćanje, ali je odluka drugostupanjskoga suda utemeljena na shvaćanju koje nije podudarno s tim shvaćanjem,
- 4) ako je o tom pitanju revizijski sud već zauzeo shvaćanje i presuda se drugostupanjskoga suda temelji na tom shvaćanju, ali bi - osobito uvažavajući razloge iznijete tijekom prethodnoga prvostupanjskoga i žalbenoga postupka, zbog promjene u pravnom sustavu uvjetovane novim zakonodavstvom ili međunarodnim sporazumima te odlukom Ustavnoga suda Republike Hrvatske ili Europskoga suda za ljudska prava – trebalo preispitati sudsku praksu.

U reviziji iz stavka 2. ovog članka stranka treba određeno naznačiti pravno pitanje zbog kojeg ju je podnijela i izložiti razloge zbog kojih smatra da je ono važno za osiguranje

jedinstvene primjene zakona i ravnopravnosti građana.

Revizija se podnosi u roku od trideset dana od dostave drugostupanjske presude.”

Članak 30.

Članak 385. mijenja se i glasi:

„Protiv drugostupanjske presude protiv koje se može podnijeti revizija iz članka 382. stavka 1. ovoga Zakona revizija se može podnijeti:

1) zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. ovoga Zakona, osim ako se povreda odnosi na stvarnu i mjesnu nadležnost (članak 354. stavak 2. točka 3.), ako je prvostupanjski sud protivno odredbama ovoga Zakona donio presudu bez održavanja rasprave (članak 354. stavak 2. točka 5.) ili ako je odlučeno o zahtjevu o kojemu već teče parnica (članak 354. stavak 2. točka 9.),

2) zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 1. ovoga Zakona koja je učinjena u postupku pred drugostupanjskim sudom,

3) zbog pogrešne primjene materijalnog prava.

Protiv drugostupanjske presude protiv koje se može podnijeti revizija iz članka 382. stavka 1. ovoga Zakona kojom se potvrđuje prvostupanjska presuda revizija se zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točke 6, 7, 8, 10, 11. i 12. ovoga Zakona može podnijeti samo ako je podnositelj revizije zbog tih povreda žalbom pobijao prvostupanjsku presudu, ili ako su te povrede učinjene tek u drugostupanjskom postupku.

Protiv drugostupanjske presude protiv koje se može podnijeti revizija iz članka 382. stavka 1. ovoga Zakona kojom se potvrđuje presuda na temelju priznanja ili presuda na temelju odricanja revizija se može izjaviti samo iz razloga iz stavka 1. točke 1. i 2. ovoga članka.“

Članak 31.

U članku 387. iza riječi „reviziji“ dodaju se riječi: „iz članka 382. stavka 1. ovog Zakona“.

Članak 32.

(1) U članku 389. iza stavka 1. dodaju se stavci 2. i 3, koji glase:

„Revizija je nepravovremena ako nije podnesena u roku koji je određen za njeno podnošenje (članak 382, stavak 4.).

Revizija je nepotpuna ako se na temelju nje ne može utvrditi koja se presuda pobija i ako nije potpisana.“

(2) Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 4. mijenja se i glasi:

„Revizija je nedopuštena ako ju je podnijela osoba koja nije ovlaštena na podnošenje revizije ili osoba koja je odustala od revizije ili ako osoba koja je podnijela reviziju nema pravni interes za podnošenje revizije.“

(3) Dosadašnji stavak 3. briše se.

Članak 33.

(1) U članku 392. stavku 1. riječi: “nedopuštenu ili neobrazloženu (članak 386.)“ zamjenjuju se riječima: „i nedopuštenu (članak 386.)“.

(2) Stavak 2. mijenja se i glasi:

“Reviziju podnesenu protiv drugostupanjske presude iz članka 382. stavka 2. ovoga Zakona vijeće sastavljano od tri suca Vrhovnoga suda odbacit će obrazloženim rješenjem ako ocijeni da pravno pitanje zbog kojega je ona izjavljena nije važno za osiguranje jedinstvene primjene zakona i ravnopravnosti građana.”

(3) Iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

“Ako nađe da samo neko od više istaknutih pravnih pitanja nije važno za osiguranje jedinstvene primjene zakona i ravnopravnosti građana, revizija će se odbaciti samo glede toga pitanja.”

(4) Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 4.

Članak 34.

Članak 392.a mijenja se i glasi:

„U povodu revizije iz članka 382. stavka 1. ovoga Zakona revizijski sud ispituje pobijanu presudu samo u onom dijelu u kojem se ona pobija revizijom i u granicama razloga određeno navedenih u reviziji, pazeći po službenoj dužnosti na pogrešnu primjenu materijalnog prava i na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2.

točke 8. ovoga Zakona.

U povodu revizije iz članka 382. stavka 2. ovoga Zakona revizijski sud ispituje pobijanu presudu samo u dijelu u kojem se pobija revizijom i samo zbog pitanja koje je važno za osiguranje jedinstvene primjene zakona i ravnopravnosti građana zbog kojeg je podnesena.“

Članak 35.

(1) U članku 394. stavcima 1. 2. i 3. iza početne riječi: “Ako” dodaju se riječi i brojke: ”u povodu revizije iz članka 382. stavka 1. ovoga Zakona”.

(2) Iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

“Ako u povodu revizije iz članka 382. stavka 2. ovoga Zakona utvrdi da je u postupku pred prvostupanjskim ili drugostupanjskim sudom počinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz članka 385. stavak 1. ovoga Zakona na koju se odnosi postupovnopravno pitanje zbog kojega je dopuštena, revizijski će sud, ovisno o vrsti te bitne povrede, odlučiti primjenjujući na odgovarajući način odredbe stavka 1. do 3. ovoga članka.”

Članak 36.

Iza članka 396. dodaje se članak 396.a koji glasi:

„Kad odbije reviziju iz članka 382. stavka 1. revizijski sud se može, umjesto posebnog obrazloženja, pozvati na razloge iz prvostupanjske odnosno drugostupanjske presude, ako ih prihvaća.

U slučaju iz stavka 1. ovog članka, revizijski sud je dužan na internetskim stranicama objaviti razloge nižestupanjske odluke ili odluka na koje se poziva.

Ako odbije reviziju zbog toga što smatra da ne postoje u njoj istaknute povrede odredaba parničnog postupka, revizijski sud mora glede toga obrazložiti svoju odluku samo onda ako se na tu povredu stranka nije pozvala već u žalbi ili ako se u reviziji tvrdi da je povreda učinjena u postupku pred drugostupanjskim sudom.“

Članak 37.

Iza članka 433. dodaje se članak 433.a, koji glasi:

„Članak 433.a

Kad utužuje novčane tražbine po osnovi radnog odnosa koje se utvrđuju u bruto iznosu, radnik ih je dužan utužiti u tom iznosu. Ako utužuje novčane tražbine po osnovi radnog odnosa, ne navodeći da zahtijeva bruto iznos, smatra se da je utužio bruto iznos.

Primjerak pravomoćne presude kojom je odlučio o zahtjevu radnika iz stavka 1. ovog članka sud će dostaviti i poreznoj upravi.

Članak 38.

U članku 435. stavak 2. briše se

Članak 39.

U članku 443. stavak 4. mijenja se i glasi:

“Protiv rješenja donesenih u parnicama zbog smetanja posjeda dopuštena je samo revizija iz članka 382. stavka 2. ovoga Zakona ako su ispunjeni uvjeti iz članka 400. ovoga Zakona.”

Članak 40.

U članku 457. dodaje se stavak 2. koji glasi:

„U postupku u sporovima male vrijednosti provodit će se prethodni postupak uz odgovarajuću primjenu glave dvadesete ovoga Zakona o pripremanju glavne rasprave, ako odredbama ove glave nije drukčije određeno.“

Članak 41.

U članku 458, članku 460. i članku 464. brojka: “5.000,00“ zamjenjuje se brojkom: „10.000,00“.

Članak 42.

Iza članka 461. dodaju se članci 461.a do 461.m, koji glase:

„Članak 461.a

U postupku u sporovima male vrijednosti stranke su dužne iznijeti činjenice na kojima temelje svoje zahtjeve i predložiti dokaze kojima se utvrđuju te činjenice, najkasnije do zaključenja prethodnog postupka (članak 461.k stavak 1.).

Članak 461.b

U postupku u sporovima male vrijednosti sud se može, po službenoj dužnosti ili u povodu prijedloga stranke, oglasiti stvarno i mjesno nenadležnim najkasnije do upuštanje tuženika u raspravljanje o glavnoj stvari.

Odredba članka 34.b, točka 5. primjenjuje se i u slučaju iz stavka prvog ovog članka.

Članak 461.c

U postupku u sporovima male vrijednosti protutužba (članak 189. stavak 1.) se može podnijeti do zaključenja prethodnog postupka (članak 461.k).

U postupku u sporovima male vrijednosti tužitelj može preinačiti tužbu do zaključenja prethodnog postupka (članak 461.k). Ako je tužba preinačena na ročištu na kojem tuženik nije nazočan, sud neće odgoditi ročište, već će o preinaci odlučiti neovisno o tome što se tuženik nije izjasnio o preinaci (članak 190. stavak 2.).

U postupku u sporovima male vrijednosti tužitelj može sve do zaključenja prethodnog postupka (članak 461.k) svoju tužbu preinačiti i tako da umjesto prvobitnog tuženika tuži drugu osobu.

Članak 461.d

U postupku u sporovima male vrijednosti tuženik može imenovati prethodnika (članak 210. stavak 1.) do upuštanja tuženika u raspravljanje o glavnoj stvari (članak 461.h).

Članak 461.e

U postupku u sporovima male vrijednosti sud može do zaključenja prethodnoga postupka, kad ocijeni da je to svrhovito za pravilno rješenje spora, upozoriti stranke na njihovu dužnost da iznesu činjenice i predlože dokaze na kojima temelje svoje zahtjeve ili kojima pobijaju navode i dokaze protivnika (članak 219. stavak 2.).

Članak 461.f

U postupku u sporovima male vrijednosti sud će tijekom pripremanja glavne rasprave uvijek zakazati pripremno ročište, u skladu s ovim Zakonom.

Na ročištu iz stavka 1. ovoga članka sud može donositi sve odluke koje može donijeti i na glavnoj raspravi.

Članak 461.g

U postupku u sporovima male vrijednosti sud će u pozivu iz stavka 1. članka 284. ovoga Zakona tuženika pozvati da već u odgovoru na tužbu iznese sve bitne činjenice i da predloži sve važne dokaze te će upozoriti da stranke nakon zaključenja prethodnog postupka ne mogu iznositi nove činjenice i predlagati nove dokaze.

U pozivu iz stavka 1. ovoga članka sud će uvijek odrediti i ročište koje će se održati ako tuženik pravodobno podnese odgovor na tužbu (članak 286.), odnosno, ako tuženik ne podnese pravodobno odgovor na tužbu, na tom će ročištu objaviti presudu zbog ogluhe čiji će pisani otpravak dostaviti izravno strankama. Taj će se poziv dostaviti i tužitelju.

Na ročištu iz stavka 2. ovoga članka objavit će se presuda zbog ogluhe i ako izostanu jedna ili obje stranke. Na tom ročištu strankama će se uručiti i pismeni otpravak presude. Ako se to bude moglo učiniti, na tom će se ročištu odrediti novo ročište za uručenje presude. Stranke se o ročištu za uručenje presude neće posebno obavještavati. Stranci izostaloj s ročišta za uručenje presude dostava presude će se obaviti stavljanjem presude na oglasnu ploču suda.

Ako s ročišta za uručenje presude izostane stranka koju kao punomoćnik zastupa odvjetnik kojemu se dostava obavlja preko pretinca u sudu kojem treba uručiti presudu (članak 134.b, stavak 2.), dostava će se obaviti na način propisan odredbom članka 134.b. ovog Zakona.

Smatrat će se da je dostava obavljena istekom osmog dana od dana stavljanja presude na oglasnu ploču suda.

U pozivu iz stavka 1. ovoga članka stranke će se upozoriti da će se, ako tuženik podnese odgovor na tužbu, zakazano ročište održati te da će se na tom ročištu, ako za to budu ispunjeni uvjeti, zaključiti prethodni postupak i provesti glavna rasprava. U tom pozivu stranke će se upozoriti i na način dostave presude zbog ogluhe prema odredbi stavka 4. ovoga članka.

U slučaju iz članka 284. stavka 2. ovoga Zakona sud će zakazati pripremno ročište.

Na ročištu iz stavka 2. ovog članka presudu može objaviti i uručiti strankama i sudski savjetnik.

Članak 461.h

U postupku u sporovima male vrijednosti u slučajevima za koje je ovim Zakonom predviđeno da stranka može staviti određeni prigovor ili prijedlog ili poduzeti kakvu drugu parničnu radnju dok se tuženik ne upusti u raspravljanje o glavnoj stvari, takav prigovor, odnosno prijedlog stranka može staviti, odnosno poduzeti drugu parničnu radnju, dok tuženik na pripremnom ročištu ne završi svoj odgovor na tužbu.

Na pripremnom ročištu prigovor radi prebijanja ili prigovor zastare se mogu istaknuti do donošenja rješenja o zaključenju prethodnoga postupka. Drugi materijalnopravni prigovori mogu se isticati i nakon toga ali se radi njihova opravdanja ne mogu iznositi nove činjenice niti se mogu predlagati novi dokazi.

Članak 461.i

U postupku u sporovima male vrijednosti sudac pojedinac postavljanjem pitanja i na drugi svrsishodan način će nastojati da se tijekom pripremnog ročišta iznesu sve odlučne činjenice, da se dopune nepotpuni navodi stranaka o važnim činjenicama, da se označe ili dopune dokazna sredstva koja se odnose na navode stranaka i, uopće, da se dadu sva razjašnjenja potrebna za utvrđenje činjeničnog stanja važnog za odluku. U mjeri u kojoj je to potrebno radi ostvarivanja toga cilja, sud će sa strankama razmotriti i pravna pitanja spora.

Članak 461.j

Ako ocijeni da je to potrebno, sud može odgoditi pripremno ročište.

U rješenju o odgodi toga ročišta sud će odmah zakazati novo pripremno ročište.

Pripremo ročište može se odgoditi samo jednom.

Članak 461.k.

U postupku u sporovima male vrijednosti, po okončanju pripremnog ročišta, sud će rješenjem zaključiti prethodni postupak.

Ako ocijeni da je to s obzirom na okolnosti slučaja moguće, sud može na pripremnom ročištu zaključiti prethodni postupak i na istom ročištu održati glavnu raspravu.

Članak 461.l

U postupku u sporovima male vrijednosti ročište za glavnu raspravu sud zakazuje u

rješenju o zaključenju prethodnog postupka (članak 461.k).

Sud će na ročište pozvati stranke, svjedoke i vještake koje je odlučio pozvati na glavnu raspravu.

Određbe članka 286. ovoga Zakona na odgovarajući način primjenjuju se i pri zakazivanju ročišta za glavnu raspravu.

Članak 461.m

U postupku u sporovima male vrijednosti sud može naložiti tuženiku izvršenje određene činidbe samo ako je ona dospjela do zaključenja prethodnog postupka.“

Članak 43.

U članku 463. riječi: „glavnoj raspravi“ zamjenjuju se riječju: „ročištu“.

Članak 44.

(1) U članku 465. stavku 1. riječi: „za glavnu raspravu“ brišu se.

(2) Stavak 4. mijenja se i glasi:

„U pozivu za ročište navest će se, između ostalog, da će se smatrati da je tužitelj povukao tužbu ako ne dođe na prvo ročište, da se u postupku u sporovima male vrijednosti ne primjenjuju odredbe o mirovanju postupka i da u tom postupku stranke trebaju sve činjenice i dokaze iznijeti do zaključenja prethodnog postupka, te da se odluka može pobijati samo zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i zbog pogrešne primjene materijalnog prava.“

Članak 45.

U članku 466. stavak 2. briše se.

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 2.

Članak 46.

U članku 467. stavak 7. mijenja se i glasi:

“Protiv odluke drugostupanjskog suda dopuštena je samo revizija iz članka 382. stavka 2. ovoga Zakona.”

Članak 47.

U članku 495. iza riječi: „brzobjavom“ stavlja se zarez i dodaju se riječi: „elektroničkim putem u skladu s posebnim zakonom“.

Članak 48.

Iza članka 495. dodaje se članak 495.a koji glasi:

„Članak 495.a

Ako prvostupanjski sud u slučaju iz članka 40. stavka 4. ovog Zakona ne utvrdi vrijednost predmeta spora na način određen u toj odredbi najkasnije do zaključenja glavne rasprave, smatrat će se da je vrijednost predmeta spora 100.000,00 kn.“

Članak 49.

Iza članka 502. unosi se novi dio četvrti s glavom tridesettrećom, te članci 503. do 506, koji glase:

„DIO ČETVRTI EUROPSKI PARNIČNI POSTUPCI

Glava trideset treća POSEBNE ODREDBE O OSTVARIVANJU PRAVOSUDNE SURADNJE U EUROPSKOJ UNIJI

Posebne odredbe o dostavi prema Uredbi (EU) br. 1393/2007 Europskoga parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2007. o dostavi sudskih i izvansudskih isprava u građanskim i trgovačkim predmetima u državama članicama („dostava isprava“) i o ukidanju Uredbe vijeća (EZ) Vijeća br. 1348/2000 (u daljnjem tekstu: Uredba br. 1393/2007.)

Članak 503.

U smislu ovoga odjeljka:

1. izraz „otpremno mjesto“ znači službene osobe, tijela ili druge osobe koje su ovlaštene za otpremu sudskih ili izvansudskih pismena koje treba dostaviti u drugoj državi

članici,

2. izraz „prijamno mjesto“ znači službenu osobu, tijelo ili druge osobe koje su nadležni za preuzimanje sudskih ili izvansudskih pismena iz neke druge države članice (članak 2. Uredbe br. 1393/2007.).

Članak 503.a

Dostava pismena prema odredbi članka 13. stavka 1. Uredbe br. 1393/2007 koju treba obaviti u Republici Hrvatskoj dopuštena je samo ako je adresat kojemu se treba obaviti državljani države članice otpreme pismena.

Članak 503.b

Dostava pismena prema odredbi članka 14. Uredbe br. 1393/2007 dokazuje se povratnicom ili jednakovrijednom ispravom.

Ispravu koje prijamno mjesto u Republici Hrvatskoj treba dostaviti ili predati radi dostave u smislu odredbe članka 7. stavka 1. Uredbe br. 1393/2007. može se dostaviti i preporučenom pošiljkom s povratnicom.

Članak 503.c

Za dostavu u inozemstvo kao hrvatska otpremna mjesta u smislu odredbe članka 2. stavka 1. Uredbe br. 1393/2007. nadležni su:

1. za sudska pismena sud koji treba obaviti dostavu,
2. za izvansudske isprave općinski sud na čijem području ima prebivalište ili uobičajeno boravište, odnosno sjedište osoba kojoj treba dostaviti pismo,
3. za pismena koja su potvrdili ili izdali javni bilježnici općinski sud na čijem području je njihovo sjedište.

Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske može za obavljanje poslova iz stavka 1. točke 2. i 3. ovoga članka ovlastiti samo jedan ili samo neki od općinskih sudova s područja jednog ili više županijskih sudova.

Za dostavu u Republici Hrvatskoj, hrvatsko prijamno mjesto u smislu odredbe članka 2. stavka 2. Uredbe br. 1393/2007 je općinski sud na čijem području se pismena trebaju dostaviti.

Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske može za obavljanje poslova iz stavka 3. ovoga članka ovlastiti samo jedan ili samo neki od općinskih sudova s područja jednog ili više županijskih sudova.

Središnje mjesto u Republici Hrvatskoj u smislu odredaba članka 3. Uredbe br.

1393/2007. je ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa.

Članak 503.d

U Republici Hrvatskoj nije dopuštena dostava u smislu odredbe članka 15. stavka 1. Uredbe br. 1393/2007.

Izvođenje dokaza prema Uredbi (EZ) br. 1206/2001 Vijeća od 28. svibnja 2001 o suradnji između sudova država članica u području izvođenja dokaza u građanskim i trgovačkim predmetima (u daljnjem tekstu: Uredba 1206/2001.)

Članak 504.

Kad se izvođenje dokaza treba obaviti prema Uredbi br. 1206/2001, sud može:

1. zatražiti izvođenje dokaza neposredno od nadležnog suda u drugoj državi članici, ili
2. u skladu s pretpostavkama iz članka 17. Uredbe br. 1206/2001 zatražiti neposredno izvođenje dokaza u drugoj državi članici.

Članak 504.a

Sudac pojedinac ili ovlaštenu član vijeća hrvatskoga suda koji zahtijeva izvođenje dokaza može, u slučajevima na koje se primjenjuje Uredba br. 1206/2001. i u skladu s tom Uredbom, biti nazočan i sudjelovati u izvođenju dokaza putem zamoljenog stranog suda. Stranke, njihovi zastupnici kao i vještaci mogu pri tome sudjelovati u opsegu u kojem bi u postupku pred hrvatskim sudom mogli sudjelovati u izvođenju dokaza.

Sudac pojedinac ili ovlaštenu član vijeća hrvatskoga suda te vještaci koje je hrvatski sud na to ovlastio mogu neposredno izvoditi dokaze u inozemstvu prema odredbi članka 17. stavak 2. Uredbe br. 1206/2001.

Članak 504.b

Za izvođenje dokaza u Republici Hrvatskoj kao zamoljeni sud u smislu odredbe članka 2. stavka 1. Uredbe br. 1206/2001 nadležan je općinski sud na čijem se području procesna radnja treba provesti.

Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske može za obavljanje izvođenje dokaza u smislu odredbe stavka 1. ovoga članka ovlastiti samo jedan ili samo neke od općinskih sudova s područja jednog ili više županijskih sudova.

Članak 504.c

Zamolnice iz inozemstva za izvođenje dokaza kao i obavijesti prema Uredbi br.

1206/2001 moraju biti sastavljene na hrvatskom jeziku ili uz njih mora biti priložen prijevod na hrvatski jezik.

Članak 504.d

Središnje mjesto u Republici Hrvatskoj u smislu odredbe članka 3. Uredbe 1206/2001 je Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa.

Posebne odredbe o postupku u povodu europskog postupka za izdavanje platnoga naloga prema Uredbi (EZ) br. 1896/2006 Europskoga parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006 o uvođenju Europskog postupka za izdavanje platnoga naloga (Sl. L. EU br. L 399) (u daljnjem tekstu: Uredba br. 1896/2006.)

Članak 505.

Za odlučivanje o zahtjevima za izdavanje i preispitivanje, kao i za davanje potvrde o ovršnosti europskog platnog naloga prema Uredbi br. 1896/2006 isključivo je nadležan Trgovački sud u Zagrebu.

Članak 505.a

Zahtjev za izdavanje europskog platnog naloga i prigovor protiv toga naloga moraju biti dostavljeni samo u strojno čitljivom obliku, ako sud bude smatrao da je to prikladno za strojnu obradu tih akata.

Ministar nadležan za poslove pravosuđa uredit će posebnim pravilnikom način podnošenja zahtjeva za izdavanje europskog platnog naloga odnosno prigovora protiv tog naloga, u kojem pravilniku će se utvrditi i početak njegove primjene.

Članak 505.b

Ako europski platni nalog treba dostaviti u Republici Hrvatskoj, dostava će se obaviti po odredbama ovog Zakona o dostavi po službenoj dužnosti.

Ako europski platni nalog treba dostaviti u nekoj drugoj državi članici Europske unije, dostava će se obaviti prema odredbama Uredbe br. 1393/2007 uz odgovarajuću primjenu odredaba članka 503. do 503.d ovoga Zakona.

Članak 505.c

Ako tuženik podnese prigovor protiv europskog platnog naloga u smislu odredbe članka 16. Uredbe br. 1896/2006, daljnji postupak će se provesti po odredbama ovog Zakona o postupku u povodu prigovora protiv platnoga naloga (članci 445.a, 451. do 456.), uz

uvažavanje odredaba članka 17. Uredbe br. 1896/2006.

Članak 505.d

O zahtjevu za preispitivanje europskog platnog naloga prema članku 20. stavku 1. ili 2. Uredbe br. 1896/2006. odlučuje se rješenjem, protiv kojeg nije dopuštena žalba.

Tuženik je dužan učiniti vjerojatnim činjenice na kojima temelji svoj prijedlog da se ukine europski platni nalog.

Ako sud utvrdi da je europski platni nalog ništetan, obustavit će postupak prema Uredbi br. 1896/2006, dok će se daljnji postupak provesti prema odredbama ovoga Zakona.

Nije dopušteno tražiti povrat u prijašnje stanje prema odredbama ovoga Zakona (članak 117. do 122.a) zbog propuštanja roka iz članka 16. stavka 2. Uredbe br. 1896/2006.

Članak 505.e

Ovršni europski platni nalog (članak 18. i 19. Uredbe br. 1896/2006.) koji je izdao sud u Republici Hrvatskoj ovršna je isprava na temelju koje se u Republici Hrvatskoj ovrha može tražiti kao na temelju ovršne odluke hrvatskoga suda.

Ako je, prema odredbi članka 21. stavka 2. točke b) Uredbe br. 1896/2006, vjerovnik dužan priložiti prijevod europskoga platnoga naloga, taj prijevod treba biti na hrvatskom jeziku i ovjeren od osobe koja je za to ovlaštena u jednoj od država članica.

Članak 505.f

Ako se zatraži preispitivanje europskog platnog naloga koji je izdan u Republici Hrvatskoj prema odredbama članka 20. Uredbe br. 1896/2006. i članka 506.d ovog Zakona, sud koji odlučuje o tom zahtjevu može odgoditi ovrhu uz odgovarajuću primjenu odredaba Ovršnoga zakona („Narodne novine“ br. 57/96, 29/99, 42/00 – Odluka USRH, 173/03, 194/03 – Isp. 151/04, 88/05 i 121/05) o odgodi ovrhe na prijedlog ovršenika (članak 61. Ovršnoga zakona).

Žalba protiv rješenja o ovrsi zbog razloga koji se tiču tražbine utvrđene u europskom platnom nalogu dopuštena je samo ako su ti razlozi nastali nakon dostave toga naloga i ako se više nisu mogli iznijeti u prigovoru prema članku 16. Uredbe br. 1896/2006.

Članak 505.g

O zahtjevima za uskratu ovrhe prema odredbi članka 22. stavka 1. Uredbe br. 1896/2006 odlučuje rješenjem općinski sud kao ovršni sud. Mjesna nadležnost suda utvrđuje

se prema pravilima o mjesnoj nadležnosti suda u ovršnom postupku.

O obustavi ovrhe i o ukidanju provedenih ovršnih radnji u slučajevima iz stavka 1. ovog članka sud odlučuje uz odgovarajuću primjenu odredaba o ovršnom postupku.

O odgodi ili ograničenju ovrhe prema odredbama članka 23. Uredbe br. 1896/2006. sud iz stavka 1. ovoga članka odlučuje rješenjem protiv kojega posebna žalba nije dopuštena. Rješenje ostaje na snazi do okončanja postupaka koje je stranka pokrenula u smislu odredaba članka 23. Uredbe, odnosno do drukčije odluke suda donesene u povodu prijedloga bilo koje od stranaka.

Europski postupak za sporove male vrijednosti prema Uredbi (EZ) br. 861/2007. Europskog parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2007. o uvođenju europskog postupka za sporove male vrijednosti (u daljnjem tekstu: Uredba br. 861/2007.)

Članak 506.

Obrasci prema Uredbi br. 861/2007. i drugi zahtjevi ili očitovanja mogu biti podneseni kao podnesci, telefaksom ili elektroničnim putem.

Ministar nadležan za poslove pravosuđa uredit će posebnim pravilnikom način podnošenja akata iz stavka 1. ovoga članka telefaksom ili elektroničnim putem, u kojem će se pravilniku odrediti i početak njegove primjene.

U slučajevima iz članka 4. stavka 3. Uredbe br. 861/2007, na postupak koji će se provesti u povodu tužbe neće se primjenjivati odredbe te Uredbe.

Članak 506.a

Rok za očitovanje o uskrati primitka prema članku 6. stavku 3. Uredbe br. 861/2007. je osam dana. Rok se ne može produžiti i počinje teći od dana dostave podneska. Primatelj će se poučiti o posljedicama propuštanja roka.

Članak 506.b

Protutužba koja nije podnesena u skladu s odredbama Uredbe br. 861/2007. odbacit će se, osim u slučaju iz članka 5. stavka 7. reč. 1. te Uredbe.

U slučaju iz članka 5. stavka 7. reč. 1. Uredbe br. 861/2007. na postupak u povodu tužbe i protutužbe neće se primijeniti odredbe te Uredbe. Postupak će se nastaviti prema odredbama ovoga Zakona prema stanju u kojem se nalazi u vrijeme podnošenja protutužbe.

Članak 506.c

Presuda se ne objavljuje.

Objava presude se nadomještava dostavom.

Protiv presude dopuštena je žalba prema odredbama ovoga Zakona o žalbi u sporovima male vrijednosti (članak 467.).

Članak 506.d

Ako tuženik učini vjerojatnim postojanje pretpostavki za preispitivanje presude donesene u europskom postupku male vrijednosti predviđenih odredbama članka 18. stavka 1. Uredbe br. 861/2007, sud će rješenjem utvrditi ništetnost te presude i vratiti postupak u stanje u kojem se nalazio prije donošenja presude.

Članak 506.e

Žalba protiv presude donesene u Republici Hrvatskoj u europskom postupku male vrijednosti ne odgađa ovrhu.

O zahtjevima za ograničenje ovrhe prema članku 15. stavku 2. u vezi s člankom 23. Uredbe br. 861/2007 odlučuje sud koji je odredio ovrhu, a nakon početka provedbe ovrhe, sud koji je provodi.

Članak 506.f

Potvrdu iz članka 20. stavka 2. Uredbe br. 861/2007. izdaje sud koji je donio presudu.

Prije izdavanja potvrde treba saslušati protivnu stranku.

Ako zahtjev za izdavanje potvrde treba odbaciti, primijenit će se na odgovarajući način propisi o pobijanju potvrde o ovršnosti.

Članak 506.g

Ovrha na temelju ovršne isprave koja potječe iz europskog postupka male vrijednosti provedenog u nekoj drugoj državi članici Europske unije može se odrediti i provesti iako ta isprava nema potvrdu o ovršnosti.

Članak 506.h

Ako je vjerovnik prema članku 21. stavku 2. točki b) Uredbe br. 861/2007. dužan

priložiti prijevod, taj prijevod mora biti na hrvatskom jeziku, potvrđen od strane osobe koja je za to ovlaštena u jednoj od država članica Europske unije.

Članak 506.i

O zahtjevima prema članku 22. Uredbe br. 861/2007. odlučuje rješenjem općinski sud kao ovršni sud. Mjesna nadležnost suda utvrđuje se prema pravilima o mjesnoj nadležnosti suda u ovršnom postupku.

O obustavi ovrhe i ukidanju provedenih ovršnih radnji u slučajevima iz stavka 1, sud odlučuje uz odgovarajuću primjenu odredaba ovršnog postupka.

O odgodi ili ograničenju ovrhe prema odredbama članka 23. Uredbe br. 861/2007. sud odlučuje rješenjem protiv kojega posebna žalba nije dopuštena. Rješenje ostaje na snazi do okončanja postupaka koje je stranka pokrenula u smislu odredaba članka 23. Uredbe br. 861/2007, odnosno do drukčije odluke suda donesene u povodu prijedloga bilo koje od stranaka.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 50.

U cijelom tekstu Zakona riječi: „starateljstvo“ i „tijelo starateljstva“ u određenim padežima zamjenjuju se riječima: „skrbništvo“ odnosno „centar za socijalnu skrb“ u odgovarajućim padežima.

Članak 51.

Ministar nadležan za unutarnje poslove donijet će pravilnik iz članka 143.a ovog Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Ministar nadležan za poslove pravosuđa donijet će pravilnike iz članka 505.a, stavka 2. i članka 506, stavka 2. ovog Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu odredaba članka 49. ovog Zakona.

Članak 52.

Ovaj Zakon će se primjenjivati na sve postupke koji budu u tijeku u vrijeme njegova stupanja na snagu, ako odredbama ovoga članka ovog Zakona nije drugačije određeno.

Odredbe članka 2, članka 19, članka 39, članka 44, članka 46, članka 47. i članka 48.

neće se primjenjivati na postupke pokrenute prije stupanja na snagu ovog Zakona.

Odredba članka 28. ovog Zakona neće se primjenjivati na postupke u kojima je donijeta prvostupanjska presuda prije stupanja na snagu ovog Zakona.

Odredbe članaka 29. do 37, članka 40. i članka 46. ovog Zakona neće se primjenjivati na postupke u kojima je donijeta drugostupanjska presuda prije stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 53.

Ovaj Zakon stupa na snagu 01. listopada 2008. godine osim odredbe članka 49. koja stupa na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

OBRAZLOŽENJE ODREDBA KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU

Članak 1.

Ovim člankom sudu se omogućava lakše sankcioniranje sudionika u parničnom postupku koji teže zlorabe prava koja im pripadaju u postupku. Umjesto ranije odredbe koja je propisivala prisilnu naplatu izrečenih novčanih kazni kao novčanih tražbina prema pravilima ovršnog postupka (dakle, provođenje ovršnog postupka unutar parničnog postupka), ponuđeno rješenje olakšava postupanje sudu budući se istim predviđa daljnje postupanje nadležne ispostave Područnog ureda Porezne uprave Ministarstva financija, koje rješenje je već usvojeno u propisima koji reguliraju prinudnu naplatu sudskih pristojbi. Ukoliko nadležno porezno tijelo ne uspije naplatiti izrečenu novčanu kaznu u propisanom roku, o tome obavještava sud koji će za kažnjene fizičke osobe donijeti rješenje o zamjeni novčane kazne u kaznu zatvora, dok će se u takvom slučaju za pravne osobe izrečena novčana kazna naplatiti po pravilima o prisilnoj naplati novčane kazne prema pravilima kaznenog prava.

Članak 2.

Predloženom izmjenom širi se stvarna nadležnost trgovačkih sudova koji sada mogu postupati u svim sporovima između pravnih osoba, između pravnih osoba i obrtnika i dr, na koji način će se rasteretiti općinski sudovi.

Članak 3.

Ovim člankom riješene su nedoumice koje se često pojavljuju u praksi oko određivanja visine predmeta spora ako ona nije određena do zaključenja glavne rasprave.

Ranije procesno rješenje obvezivalo je sud da, nakon što je zaključio glavnu raspravu u kojoj nije bila određena vrijednost predmeta spora, strankama pruži mogućnosti izjašnjavanja o vrijednosti predmeta spora i posebnim rješenjem odredi vrijednost predmeta spora. Sada se uočeni problem anulira i samim se Zakon presumira vrijednost predmeta spora, što je naročito značajno zbog prava na podnošenje revizije.

Članak 4.

Radi se o nomotehničkim i jezičnim izmjenama.

Članak 5.

Predloženom izmjenom se određuje krug osoba koje mogu podnijeti reviziju. Na predloženi način želi se naglasiti važnost revizije, pa je propisano da reviziju mogu podnijeti osobe sa položenim pravosudnim ispitom. Na takav način se štiti i dignitet Vrhovnog suda koji će razmatrati revizije sačinjene po dovoljno stručnim osobama.

Članak 6.

Predložena izmjena regulira do danas u ZPP-u nenormirane situacije zastupanja stranaka u slučajevima kada je punomoćniku koji je odvjetnik privremeno obustavljeno pravo na obavljanje odvjetništva, odnosno situacije kada odvjetnik prestane obavljati odvjetničku službu, na koji način je omogućena bolja pravna zaštita stranaka i lakše postupanje suda.

Članak 7.

Ova izmjena otklanja nedoumice iz sudske prakse o obvezatnom postupanju sudova u svezi nerazumljivih i nepotpunih podnesaka. Na predloženi način se olakšava postupanje prvostupanjskim sudovima glede nerazumljivih ili nepotpunih podnesaka. Prema dosadašnjem rješenju, sud je morao pozivati podnositelja nerazumljivog podneska na sud ili mu je mogao vratiti podnesak radi ispravka i dopune, što je u praksi sudovima predstavljalo poteškoće. Novim uređenjem sud više nije u obvezi pozivati podnositelja na sud i poučavati ga kako da podnesak ispravi i dopuni, već mu jednostavno mora naložiti kako će podnesak urediti, uz određivanje roka za ponovno podnošenje podneska. Isto tako, prema ranijem uređenju, sud je podnositelja takvih podnesaka morao nanovo pozivati radi uređenja podneska, dok se novim uređenjem otklanja takva obveza sudu koji je sada dužan postupati samo po uredno podnesenim podnescima.

Članak 8. i 9.

Radi se o nomotehničkim i jezičnim izmjenama.

Članak 10.

U tekst Zakona trebalo je ugraditi i mogućnost dostave elektroničkim putem kao jedne od tekovina suvremenog društva kojom se znatno olakšava i ubrzava komunikacija.

Ta će se dostava izvršavati sukladno odredbama Zakona o elektroničkom dokumentu. Informatizacija pravosuđa ključni je čimbenik uspješnosti reforme pravosuđa.

Članak 11.

Predloženim rješenjem dodatno se nastoji poboljšati mogućnost dostave sudskih pismena. Neuredna dostava je u praksi vrlo često razlog odgađanja ročišta, tj. produljenja glavne rasprave, pa i trajanja cijelog postupka do njegove pravomoćnosti. U ovom članku se pojednostavljuje mogućnost dostave pravnim osobama i fizičkim osobama koje obavljaju upisanu djelatnost ukoliko se dostava tim osobama obavlja u vezi s tom djelatnošću. Predloženom izmjenom se olakšava postupanje sudovima koji sada više nisu dužni ponavljati dostavu u slučaju neuredno iskazane dostave koja j pokušana na adresu iz tužbe, ukoliko je ista identična adresi upisanog sjedišta pravne osobe, odnosno fizičke osobe koja obavlja određenu registriranu djelatnost kada se toj osobi dostava obavlja u svezi s tom djelatnošću.

Članak 12.

Ovom izmjenom se vrši usklađenje stavka 5. s prethodnim odredbama članka 134.b Zakona tako što je sada izrijeком predviđeno da su sve osobe koje mogu primati sudska pismena u za to predviđenim pretincima na sudovima dužne podizati sudska pismena u propisanim rokovima i pod prijetnjom propisanih posljedica.

Članak 13.

Radi se o nomotehničkom i jezičnom poboljšanju.

Članak 14.

Predložena izmjena je nužna obzirom da je odredbom članka 9. Nacrta prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku razrađena dostava fizičkim osobama koje obavljaju određenu registriranu djelatnost u slučajevima kada se tim osobama dostava obavlja u vezi s tom djelatnošću. Na predloženi način se reguliraju situacije dostave fizičkim osobama koje ne obavljaju registriranu djelatnost i fizičkim osobama koje obavljaju registriranu djelatnost ukoliko se dostava obavlja u sporovima koje se ne tiču te djelatnosti tako što se pismena sada dostavljaju takvim osobama izravno, odnosno u slučaju njihove izočnosti, dostava se može obaviti poslovno sposobnim članovima domaćinstva, kućepazitelju, susjedu ili osobi koja radi na istom radnom mjestu.

Članak 15.

Obzirom na različito normiranje dostave pravnim osobama i fizičkim osobama koje obavljaju registriranu djelatnost u slučajevima kada se dostava obavlja u svezi s tom

djelatnošću, predložena izmjena je nužna i propisuje osobnu dostavu tužbe, platnih naloga, presuda i rješenja protiv kojih je dozvoljena posebna žalba, pravnih lijekova i drugih pismena prema odluci suda fizičkim osobama koje ne obavljaju registriranu djelatnost i fizičkim osobama koje obavljaju registriranu djelatnost ukoliko se dostava obavlja u parnicama koje se ne tiču te djelatnost. U ovom članku se, za dostavu u svezi djelatnošću za fizičke osobe koje obavljaju registriranu djelatnost, dodatno naglašava način dostave takvim osobama prema novom uređenju, što će zasigurno rezultirati lakšim i bržim postupanjem sudova u pružanju pravne zaštite.

Članak 16. i 17.

I ovim člankom se nastoji poboljšati mogućnost dostave sudskih pismena „običnim“ fizičkim osobama. Radi smanjenja mogućih grešaka u dostavi, predviđeno je da će se prema odredbama članka 141. i 142. dostava pokušati obaviti dva puta u razmaku od petnaest dana, pa tek onda stavljanjem pismena na oglasnu ploču suda. Novi režim polazi od stava da svaka fizička osoba, sukladno propisima o prebivalištu i boravištu građana, mora uredno prijavljivati svoje kretanje u zemlji i tako omogućiti vođenje postupaka u kojima sudjeluje kao stranka. Otvorena je i mogućnost da stranke unaprijed osiguraju pouzdanost dostave upisivanjem adrese na kojoj će im se dostava obavljati, odnosno osobe kojoj će se umjesto njih obavljati dostava. Novina je praćena određenim rizicima zbog neobaviještenosti građana, radi čega bi bilo potrebno organizirati akciju obavješćavanja građana o njenim posljedicama. Sigurno je za očekivati da će predložena novina omogućiti brže i lakše postupanje sudovima povodom podnijetih zahtjeva za pružanje pravne zaštite.

Obzirom da je ovim Nacrtom prijedloga Zakona u institutu dostave uvedena novina davanja izjave svake fizičke osobe u nadležnoj policijskoj upravi, o dostavi za nju u sudskim postupcima na određenoj adresi ili određenim osobama na određenoj adresi, to je bilo nužno propisati i dužnost uređenja primanja takve izjave posebnim pravilnikom kojeg donosi ministar nadležan za unutarnje poslove.

Članak 18.

Predloženom izmjenom se dodatno propisuje postupanje dostavljača u slučaju nezakonitog odbijanja prijama sudskih pismena. Novina se sastoji u tome što će dostavljač naznačiti odbijanje prijama pismena, dok će u stanu, prostorijama ili u poštanskom sandučiću ostaviti obavijest o pokušanoj dostavi s potrebitim upozorenjem o obavljanju dostave putem oglasne ploče suda, nakon čega bi se dostava pismena obavila stavljanjem istog na oglasnoj ploči suda. Na predloženi način se pruža dodatna mogućnost osobi koja je odbila prijam pismena da se upozna sa sadržajem istog, na koji način se pojačava načelo pravne sigurnosti.

Članak 19.

Dosadašnja praksa je pokazala da se zbog izberive nadležnosti često nije mogla odrediti nadležnost općinskog suda radi čega je često dolazilo do problema povezivanja općinskih državnih odvjetništava i sudova, te su se postupci nepotrebno odugovlačili.

Predloženom izmjenom se izbjegavaju takve situacije.

Isto tako, novim određenjem stavka 1. je otklonjena dilema koja je nastala u praksi povodom primjene ranije odredbe članka 186. a ZPP-a u slučajevima kada je zakonom propisan prekluzivni rok za podnošenje tužbe u pojedinim sporovima (npr. čl. 21, st. 3 Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, čl. 126. Zakona o radu i sl.). Ranije dvojbe o tome da li se odredba članka 186. a primjenjuje u onim sporovima u kojima su posebnim zakonom bili propisani rokovi za podizanje tužbe i da li je stranka dužna postupati u skladu s odredbama posebnih zakona ili sukladno odredbama citiranog članka, sada se otklanjaju izričitom zakonskim određenjem koje propisuje da se osoba koja namjerava tužiti Republiku Hrvatsku nije dužna, prije podnošenja tužbe, obratiti sa zahtjevom za mirno rješenje spora nadležnom državnom odvjetništvu u slučajevima u kojima je posebnim propisima određen rok za podnošenje tužbe. Ovo tim više budući odredba stavka 3. propisuje prekid zastarijevanja podnošenjem zahtjeva, dok ne govori o prekidu prekluzije, pa se predloženo rješenje ukazuje logičnim i potrebnim. Isto tako, propisan je zastoj zastarijevanja, na koji način je izvršena usklađenost ZPP-a sa materijalnopravnim propisima.

Nadalje, praksa je pokazala da je 80% zahtjeva za mirnim rješenjem sporova koji su upućeni državnim odvjetništvima neuredno, odnosno da ne sadrže potrebnu dokumentaciju (činjenice, dokaze i sl.) na temelju koje bi državno odvjetništvo moglo postupiti, pa kao takvi nisu uopće podobni za razmatranje. U velikom broju slučajeva, takvi zahtjevi predstavljaju samo puku formalnost i zloupotrebu prava.

U ovom se članku sada novim stavkom 9. izjednačavaju sve stranke pred zakonom kao što to i Ustav RH propisuje, pa su sada u istoj procesnoj poziciji i Republika Hrvatska kao tužitelj, odnosno stranke koje tuže Republiku Hrvatsku, dok se pobliže normiraju i situacije sklapanja nagodbi u postupku mirnog rješenja spora, sve radi dodatnog ozbiljenja načela pravne sigurnosti.

Članak 20.

Novim člankom 186.d daje se mogućnost sudovima da spor riješe alternativnim putem - mirenjem s ciljem da se taj institut više koristi, jer se u njemu prepoznala mogućnost bržeg i jeftinijeg rješavanja sporova, odnosno mogućnost rasterećenja i veće efikasnosti sudova. Predloženom izmjenom sud bi mogao strankama predložiti mirno rješenje spora tijekom cijelog parničnog postupka – dakle i nakon donošenja prvostupanjske presude. Mirenje se zasniva na dragovoljnosti i suglasnosti stranaka koje mirenje mogu predložiti u tijeku cijelog postupka i to pred sudom ili pred centrima za mirenje. Ovisno o rezultatima predloženog mirenja, zavisi i okončanje sudskog postupka sklapanjem sudske nagodbe ili donošenjem druge odluke o postavljenom tužbenom zahtjevu ukoliko mirenje ne bi uspjelo.

Članak 21.

Člankom 19. otklonjene su dvojbe koje su se u praksi pojavile oko snišanja troškova postupka kada se donosi rješenje o obustavi parničnog postupka.

Članak 22.

Predloženi članak propisuje primjenu ranije obrazloženih izmjena u članku 10. ZPP-a, dok širi krug razloga za sankcioniranje vještaka koji neuredno obnaša povjerenu mu dužnost, koja izmjena će onemogućiti moguća nesavjesna obnašanja vještačkih dužnosti, sve u cilju bržeg okončanja parničnog postupka.

Članak 23.

Ovim člankom se propisuje mogućnost donošenja presude bez održavanja rasprave u tijeku pripremanja glavne rasprave.

Članak 24. i 25.

Ovim člancima se omogućava sudu da lakše održava red na ročištu i da lakše sankcionira sudionike u postupku koji vrijeđaju instituciju suda ili druge sudionike u postupku, sve uzimajući u obzir ranije obrazloženje u svezi izmjene članka 10. ZPP-a.

Članak 26.

Uzimajući u obzir obrazloženje članka 18. ovog Nacrta prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku, predložena izmjena omogućava šire zaključenje sudske nagodbe, sada u tijeku cijelog postupka pred parničnim sudom.

Članak 27.

Predloženim rješenjem se omogućuje šire postupanje drugostupanjskog suda koji sada može preinačiti prvostupanjsku presudu prema stanju spisa i to ukoliko nađe da bitne činjenice među strankama nisu sporne, odnosno, da ih je moguće utvrditi temeljem isprava i posredno izvedenih dokaza koji se nalaze u spisu, neovisno o činjenicama koje su navedene u prvostupanjskoj presudi, te neovisno o bitnim povredama postupka u svezi nedostataka koje prvostupanjska presuda može imati (čl. 354, st. 2, toč. 11. ZPP-a). Rečeno predstavlja značajnu novinu koja će ubrzati parnični postupak i dovesti do okončanja velikog broja sudskih spisa.

Isto tako, ponovno se uvodi mogućnost rasprave pred drugostupanjskim sudom u povodu rješavanja po žalbi. Međutim, u pravilu će to biti izuzetak te se predmnijeva da će se rijetko koristiti, ali će svakako ubrzati parnični postupak u fazi odlučivanja po žalbi.

Predložene izmjene će zasigurno onemogućiti bezrazložna ukidanja prvostupanjskih sudskih presuda.

Članak 28.

Ovim člankom se precizira minimalni sadržaj ukidnog rješenja, te se razrađuje članak 375. ZPP-a na način da se navodi točna i precizna uputa sudovima drugog stupnja o postupanju u slučaju ukidanja prvostupanjske odluke. Predloženo rješenje će zasigurno ubrzati parnični postupak obzirom da će prvostupanjskom sudu biti precizno naloženo koje radnje će izvesti i zbog kojih razloga, a moguće je i iznošenje pravnog shvaćanja višeg suda.

Isto tako, novim stavkom 4. u članku 375. se željelo pojačati obvezu drugostupanjskog suda da u ukidnim rješenjima bude jasan i precizan kod davanja uputa prvostupanjskom sudu, a po kojima prvostupanjski sud mora postupiti. Na taj način će se izbjeći višestruko ukidanje prvostupanjskih odluka i «šetanje» predmeta s nižeg na viši sud i obrnuto.

Članak 29.

Posljednjim izmjenama ZPP-a iz 2003. godine značajno su bile izmijenjene i odredbe koje reguliraju institut revizije tako što su iste suzile mogućnost podnošenja revizije. Međutim, nakon tih izmjena, a upravo i zbog njih, Ustavni sud Republike Hrvatske svojom Odlukom poslovni broj U-I-1568/06 od 20. prosinca 2006. godine je ukinuo odredbe članka 382, stavka 1, točke 1. i 2, stavka 2. i stavka 3, te članka 497. ZPP-a koje prestaju važiti 15. srpnja 2008. godine. Uzimajući u obzir sadržaj citirane Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske, odredbe članka 118, stavka 1. Ustava Republike Hrvatske koja propisuje da Vrhovni sud, kao najviši sud, osigurava jedinstvenu primjenu zakona i ravnopravnost građana, predloženom izmjenom se šire pravne mogućnosti podnošenja revizije. Pored dosadašnjeg ograničenja prava na podnošenje revizije vrijednošću predmeta spora od 100.000,00 kuna i određenom vrstom spora (spor koji je pokrenuo radnik protiv odluke o prestanku ugovora o radu), pravo na podnošenje redovne revizije sada je predviđeno i za stranke u sporovima koje je pokrenuo radnik protiv odluke o postojanju ugovora o radu, odnosno prestanku radnog odnosa, kao i za stranke u sporovima u kojima je drugostupanjska presuda donijeta prema odredbama članka 373.a ovog Nacrta prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku (posljednje navedeno normiranje pruža mogućnost ispitivanja pravilnosti i zakonitosti drugostupanjskih odluka donesenih prema odredbi članka 373.a).

Nadalje, napuštena je izvanredna revizija prema određenju drugostupanjskog suda obzirom da takva revizija nije egzistirala u praksi u dovoljnoj mjeri, što je rezultiralo različitim odlukama županijskih sudova o istim pravnim pitanjima, bez mogućnosti ujednačavanja sudske prakse. Polazeći od Ustavom propisane zadaće Vrhovnog suda Republike Hrvatske, novo pravno uređenje izvanredne revizije propisuje da se revizija, neovisno o ograničenjima iz stavka 1. članka 382. ZPP-a, uvijek može podnijeti protiv drugostupanjske presude ako odluka o sporu ovisi o rješenju nekog materijalnopravnog ili postupovnog pitanja važnog za osiguranje jedinstvene primjene zakona i ravnopravnosti

građana uz tamo navedene primjere. Predloženo rješenje će osigurati ujednačenu sudsku praksu.

Članak 30.

Predloženom izmjenom se propisuju razlozi za podnošenje redovne revizije iz 382, stavka 1. ZPP-a.

Članak 31.

Ovim člankom se vrši usklađivanje odredbe članka 387. ZPP-a s odredbama članka 382, stavka 1. ZPP-a koje propisuju dopustivost podnošenja redovne revizije.

Članak 32.

Predloženom izmjenom preciziraju se pojmovi nepravovremene, nepotpune i nedopuštene revizije radi ozbiljenja načela zakonitosti, načela pravne sigurnosti i načela ekonomičnosti parničnog postupka.

Članak 33.

Na predloženi način se normira postupanje Vrhovnog suda Republike Hrvatske povodom nepravodobnih, nepotpunih, nedopuštenih revizija, odnosno, povodom izvanredne revizije koja je podnesena zbog nevažnog pravnog pitanja.

Članak 34.

Ovim člankom su propisane granice ispitivanja presude koja se pobija revizijom.

Polazeći od načela da parnični sud raspravlja unutar granica zahtjeva postavljenih u parničnom postupku, novo uređenje propisuje da revizijski sud pobijanu presudu povodom podnijete redovne revizije ispituje samo u dijelu u kojem se ona pobija revizijom i unutar granica razloga koji su određeno navedeni u reviziji. Isto tako, polazeći od ustavne zadaće revizijskog suda (osiguranje jedinstvene primjene zakona i ravnopravnosti građana), predviđeno je da će revizijski sud po službenoj dužnosti paziti na pogrešnu primjenu materijalnog prava i tamo navedene bitne povrede odredaba parničnog postupka. Glede

izvanredne revizije, pobijana odluka će se ispitivati isključivo u pobijanom dijelu i samo zbog pitanja koje je važno za osiguranje jedinstvene primjene zakona i ravnopravnosti građana zbog kojeg je podnijeta izvanredna revizija.

Članak 35.

Predloženom izmjenom se određuje primjena odredbi članka 394, stavaka 1, 2. i 3. u postupcima povodom podnijete redovne revizije, dok se dodanim stavkom 4. precizira postupanje revizijskog suda povodom podnijete izvanredne revizije.

Članak 36.

Na predloženi način se određuje postupanje revizijskog suda u slučajevima odbijanja neosnovanih revizija koje su izjavljene protiv zakonitih sudskih odluka u slučajevima da se revizijski sud slaže s razlozima navedenim u obrazloženjima pobijanih odluka. U praksi su uočeni česti slučajevi da stranke podnose neosnovane revizije nakon što su bezuspješno iscrpile redovne pravne lijekove, tako da revizije, u biti, predstavljaju prepisane žalbe. Ovom izmjenom se želi rasteretiti revizijski sud bespotrebnog ponavljanja razloga koji su već iznijeti u pobijanim odlukama na način što će se u izreci moći pozvati na razloge pobijanih odluka.

Radi veće pravne sigurnosti, predviđena je obveza revizijskom sudu da na internetskim stranicama objavi razloge odluka nižih sudova, na koji način će se svima omogućiti saznanje o takvim razlozima.

Članak 37.

Obzirom da je člankom 129. Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o ovršnom postupku („NN“, br. 88/05) izmijenjen ZPP dodavanjem članka 433.a, sada se učinjena izmjena objedinjava na jednom mjestu prema sadržaju materije koju regulira.

Članak 38.

Sadašnje uređenje stavka 2. ovog članka obvezuje prvostupanjski sud da, u parnicama iz radnih odnosa, izvodi i dokaze koje stranke nisu predložile ukoliko su isti značajni za odlučivanje. Dakle, radi se o ostatku inkvizitorskog načela. Međutim, ovakvo određenje je suprotno normiranju nekih pravnih propisa koji, kao LEX SPETIALIS, reguliraju radnopravnu materiju. Tako je člankom 15. Zakona o zaštiti na radu izričito propisana obveza tereta dokazivanja na poslodavcu da bi od sebe otklonio odgovornost za naknadu štete povodom ozljeda na radu. Isto tako i članak 12. Zakona o radu propisuje obvezu poslodavca da dokaže postojanje opravdanih razloga za otkaz ugovora o radu. Prema tome, ukoliko bi zadržali postojeće procesnopravno uređenje stavka 2. članka 34. ZPP-a, dolazili bi do neprimjerenih situacija u praksi budući bi prvostupanjski sudovi trebali izvoditi dokaze u korist stranaka (najčešće poslodavaca), što je suprotno sa općom svrhom

procesnopravnog uređenja koje se, nakon izmjena iz 2003. godine, zasniva na akuzatorskom načelu. Isto tako, postojeće procesnopravno uređenje omogućava bespotrebno ukidanje prvostupanjskih odluka budući, u spornim situacijama, prvostupanjski sud ne može upotrijebiti pravila o teretu dokazivanja nego mora izvoditi sve dokaze da bi utvrdio sporne činjenice. Predloženim rješenjem će se bitno reducirati uočeni problemi kolizije ZPP-a sa drugim propisima koji reguliraju rečenu materiju, na koji način će se pojednostaviti postupanje sudovima, dok će se smanjiti mogućnost bezrazložnog ukidanja prvostupanjskih odluka.

Članak 39.

Obzirom na izmijenjene i nove odredbe o reviziji trebalo je i u postupcima zbog smetanja posjeda izričito propisati kad je revizija dopuštena, odnosno daje se procesna mogućnost Vrhovnom sudu da i u ovim vrstama sporova ujednačava sudsku praksu.

Članak 40.

Predloženim izmjenama se uvodi tzv. prethodni postupak u sporove male vrijednosti, na koji način se u ovim sudskim postupcima omogućava brže postupanje suda prigodom odlučivanja o zahtjevima za pružanje tražene pravne zaštite.

Članak 41.

Ovom izmjenom se mijenja vrijednost predmeta spora za sporove male vrijednosti tako da se ista povećava na iznos od 10.000,00 kuna. Uzimajući u obzir činjenicu da je posljednje povećanje ove vrijednosti predmeta spora učinjeno izmjenama ZPP-a od 29. listopada 1999. godine („Narodne novine“, broj: 112/99), to je očito da su inflatorna kretanja imala utjecaj na nužnost ove izmjene. Na predloženi način će se omogućiti pojednostavljeno i brzo postupanje u parnicama radi isplate iznosa do 10.000,00 kuna.

Članak 42.

Predložena izmjena normira tzv. prethodni postupak kao bitnu procesnopravnu novinu u sporovima male vrijednosti. U cilju bržeg okončanja sudskih sporova, predloženom novinom je predviđena dužnost stranaka da sve činjenice i dokaze iznesu i predlože najkasnije do okončanja prethodnog postupka. Isto tako, mogućnost podnošenja protutužbe, mogućnost preinake tužbe, isticanja određenih procesnopravnih i materijalnih prigovora i sl. ograničena je do procesne faze okončanja prethodnog postupka. Po okončanju prethodnog postupka sud bi na glavnoj raspravi izveo sve dokaze, te bi donio svoju odluku. Učinjenom izmjenom se očekuje smanjenje broja sudskih spisa u sporovima male vrijednosti koje bespotrebno opterećuju sudove.

Članak 43.

U ovoj odredbi radi se o jezičnom usklađenju s prethodnim odredbama Zakona o parničnom postupku.

Članak 44.

Obzirom na uvođenje prethodnog postupka u sporove male vrijednosti, bilo je potrebno propisati sadržaj poziva na ročište uz učinjena jezična usklađenja.

Članak 45.

U skladu s uvođenjem instituta prethodnog postupka u sporove male vrijednosti, izmjena članka 466. ZPP bila je nužna radi usklađivanja postojećih postupovnih pravila.

Članak 46.

Obzirom na novi režim uređenja revizije, sada se ona može podnijeti pod određenim zakonskim uvjetima i u sporovima male vrijednosti što je ovim člankom i propisano. Tako se otvara procesna mogućnost da Vrhovni sud Republike Hrvatske u sporovima male vrijednosti zauzme svoje stajalište što dosada u praksi nije bilo moguće, pa su različiti sudovi takve predmete različito rješavali.

Članak 47.

Ovim izmjenama uvedena je u hitnim postupcima pred trgovačkim sudovima mogućnost zakazivanja ročišta i elektroničkim putem.

Članak 48.

Ovim člankom riješene su nedoumice koje se često pojavljuju u praksi i kod trgovačkih sudova oko određivanja visine predmeta spora ako ona nije određena do zaključenja glavne rasprave.

Ranije procesno rješenje obvezivalo je sud da, nakon što je zaključio glavnu raspravu u kojoj nije bila određena vrijednost predmeta spora, strankama pruži mogućnosti izjašnjavanja o vrijednosti predmeta spora i posebnim rješenjem odredi vrijednost predmeta spora. Sada se uočeni problem anulira i samim se Zakon presumira vrijednost predmeta spora, što je naročito značajno zbog prava na podnošenje revizije.

Članak 49.

Odredbama članka 48. na predloženi način, osiguravaju se uvjeti za primjenu odredaba Uredbe (EU) br. 1393/2007 Europskoga parlamenta i Vijeća od 13.studenoga 2007. o dostavi sudskih i izvansudskih isprava u građanskim i trgovačkim predmetima u državama članicama („dostava isprava“) i o ukidanju Uredbe vijeća (EZ) Vijeća br. 1348/2000; Uredbe (EZ) br. 1206/2001 Vijeća od 28.svibnja 2001. o suradnji između sudova država članica u području izvođenja dokaza u građanskim i trgovačkim predmetima; Uredbe (EZ) br. 1896/2006 Europskoga parlamenta i Vijeća od 12.prosinca 2006. o uvođenju Europskog postupka za izdavanje platnog naloga (Sl. L. EU br. L 399); Uredbe (EZ) br. 861/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 11.srpnja 2007. o uvođenju europskog postupka za sporove male vrijednosti.

Članak 50.

Ovdje se radi o terminološkom usklađenju sa Obiteljskim zakonom.

Članak 51.

Ovom odredbom Zakona određuje se rok za donošenje pravilnika iz članka 17. i članka 49. Zakona o izmjenama i dopunama ZPP-a.

Članak 52.

Odredbama ovog članka propisan je režim primjene odredaba ovog Zakona, na predloženi način, sve iz razloga zaštite stečenih prava i načela pravne sigurnosti.

Članak 53.

Propisuje da ovaj Zakon stupa na snagu 01. listopada 2008. godine, osim odredbe članka 49. Zakona koja stupa na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Obzirom na odluku Ustavnog suda Republike Hrvatske poslovni broj U-I-1568/06 od 20. prosinca 2006. godine kojom su ukinute odredbe članka 382, stavka 1, točke 1. i 2, stavka 2. i stavka 3, te članka 497. ZPP-a koje prestaju važiti 15. srpnja 2008. godine, biti će potrebno od Ustavnog suda Republike Hrvatske zatražiti odgodu roka za prestanak važenja odredaba ZPP-a koje su ukinute citiranom ustavnom odlukom.

TEKST ODREDBA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU KOJE SE MIJENJAJU I DOPUNJUJU

Članak 10.

Sud je dužan postupak provesti bez odugovlačenja, u razumnom roku, i sa što manje troškova te onemogućiti svaku zlouporabu prava u postupku.

Sud će kazniti novčanom kaznom od 500,00 do 10.000,00 kuna fizičku osobu, odnosno 2.500,00 do 50.000,00 kuna pravnu osobu koja teže zlouporabi prava koja joj pripadaju u postupku, ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

Novčana kazna iz stavka 2. ovoga članka može se izreći stranci i umješacu, a njihovom zastupniku ako je on odgovoran za zlouporabu prava.

Novčanu kaznu izriče prvostupanjski sud. Izvan ročišta za glavnu raspravu kaznu izriče sudac pojedinac, odnosno predsjednik vijeća.

Ako sud koji odlučuje o pravnom lijeku posumnja da je koja od osoba koje sudjeluju u postupku teže zlouporalila prava koja joj pripadaju u postupku, naložit će prvostupanjskom sudu da provjeri je li takva zlouporaba počinjena.

U slučaju iz stavka 5. ovoga članka sudac pojedinac odnosno predsjednik vijeća prvostupanjskoga suda izreći će novčanu kaznu ili će rješenjem utvrditi da nije počinjena teža zlouporaba prava. Prijepis svoje odluke prvostupanjski će sud uvijek dostaviti sudu iz stavka 5. ovoga članka.

Izrečena novčana kazna prisilno se naplaćuje po službenoj dužnosti kao novčana tražbina prema pravilima ovršnoga postupka.

Članak 34.b

Trgovački sudovi u parničnom postupku u prvom stupnju sude:

1. u sporovima što proizlaze iz trgovačkih ugovora i u sporovima za naknadu štete koja proizlazi iz tih ugovora između osoba koje obavljaju gospodarsku djelatnosti;

2. sporove u povodu osnivanja, rada i prestanka trgovačkoga društva kao i o raspolaganju članstvom i članskim pravima u trgovačkom društvu;

3. sporove između članova trgovačkoga društva međusobno te između članova društva i društva koji se tiču upravljanja društvom i vođenja poslova društva kao i prava i obveza članova društva koji proizlaze iz njihova položaja u društvu, sporove između predsjednika i članova uprave ili nadzornog odbora društva i društva ili njegovih članova koji nastanu u svezi s njihovim radom u društvu ili za društvo;

4. sporove o odgovornosti člana trgovačkog društva, člana uprave ili nadzornog odbora trgovačkog društva za obveze trgovačkog društva;

5. sporove u kojima je stranka osoba nad kojom je otvoren stečajni postupak, bez obzira na svojstvo druge stranke i vrijeme pokretanja sporova te svih sporova u povodu stečaja, ako za pojedine vrste sporova zakonom nije izrijekom određeno da su za njih uvijek stvarno nadležni sudovi druge vrste (članak 34. stavak 1.);

6. u sporovima koji se odnose na brodove i plovidbu na moru i unutarnjim vodama te u sporovima na koje se primjenjuje plovidbeno pravo (plovidbeni sporovi), osim sporova o prijevozu putnika;

7. u sporovima koji se odnose na zrakoplove i na sporove na koje se primjenjuje zračno plovidbeno pravo, osim sporova o prijevozu putnika;

8. u sporovima koji se odnose na zaštitu i uporabu industrijskog vlasništva, autorskog prava i srodnih prava i drugih prava intelektualnog vlasništva, na zaštitu i uporabu izuma i tehničkih unapređenja te tvrtke, ako posebnim zakonom nije drugačije određeno;

9. u sporovima u povodu djela nelojalne tržišne utakmice, monopolističkih sporazuma i narušavanja ravnopravnosti na jedinstvenom tržištu Republike Hrvatske;

10. u sporovima između osoba iz točke 1. ovoga članka u kojima kao suparničari iz članka 196. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona sudjeluju i druge fizičke ili pravne osobe.

Članak 40.

Ako se tužbeni zahtjev ne odnosi na novčanu svotu, ali tužitelj u tužbi navede da pristaje da umjesto udovoljenja tom zahtjevu primi određenu novčanu svotu, kao vrijednost predmeta spora uzet će se ta svota.

U drugim slučajevima, kad se tužbeni zahtjev ne odnosi na novčanu svotu, mjerodavna je vrijednost predmeta spora koju je tužitelj u tužbi naznačio.

Ako je u slučaju iz stavka 2. ovoga članka tužitelj vrijednost predmeta spora očito suviše visoko ili suviše nisko naznačio, tako da se postavlja pitanje stvarne nadležnosti, sastava suda, vrste postupka, prava na izjavljivanje revizije, ovlaštenja na zastupanje ili prva na naknadu troškova postupka, sud će, po službenoj dužnosti ili na prigovor tuženika, najkasnije na pripremnom ročištu, ili ako ono nije održano, onda na prvom ročištu za glavnu raspravu prije nego što se tuženik upustio u raspravljanje o glavnoj stvari, brzo i na prikladan način provjeriti točnost naznačene vrijednosti te rješenjem protiv kojega nije dopuštena posebna žalba odrediti vrijednost predmeta spora.

Ako se nakon upuštanja tuženika u raspravljanje o glavnoj stvari utvrdi da je tužitelj propustio odrediti vrijednost predmeta spora, sud prvog stupnja će brzo i na prikladan način, nakon što strankama omogući da se o tome izjasne, odrediti vrijednost predmeta spora rješenjem protiv kojega nije dopuštena posebna žalba.

Na način određen u stavku 4. ovoga članka sud će postupiti i nakon izjavljivanja žalbe, odnosno revizije, prije nego što predmet uputi višem sudu radi odlučivanja o tim pravnim lijekovima.

Članak 61.

U sporovima iz odnosa s vojnim jedinicama isključivo je nadležan sud na čijem se području nalazi sjedište komande vojne jedinice.

Članak 109.

Ako je podnesak nerazumljiv ili ne sadrži sve što je potrebno da bi se po njemu moglo postupiti, sud će podnosioca poučiti i pomoći mu da podnesak ispravi odnosno dopuni i u tu svrhu može ga pozvati u sud ili mu vratiti podnesak radi ispravka.

Kad sud vrati podnesak podnositelju radi ispravka ili dopune, odredit će se rok za ponovno podnošenje podneska.

Ako podnesak vezan za rok bude ispravljen odnosno dopunjen i predan sudu u roku određenom za dopunu ili ispravak, smatrat će se da je podnesen sudu onog dana kad je prvi put podnesen.

Smatrat će se da je podnesak povučen ako ne bude vraćen sudu u određenom roku, a ako bude vraćen bez ispravka odnosno dopune, odbacit će se.

Ako podnesci ili prilozi nisu podneseni u dovoljnom broju primjeraka, sud će odrediti da se oni prepisu na trošak stranke, u odgovarajuću primjenu propisa o sudskim pristojbama.

Članak 113.

Kad je podnesak vezan za rok, smatra se da je dan u roku ako je prije nego što rok protekne predan nadležnom sudu.

Ako je podnesak upućen preko pošte preporučenom pošiljkom ili telegrafski, dan predaje pošti smatra se danom predaje sudu kojemu je upućen.

Ako je podnesak upućen telegrafski, a ne sadrži sve što je potrebno da bi se po njemu moglo postupiti smatrat će se da je dan u roku ako uredan podnesak naknadno bude predan sudu ili bude upućen sudu preporučenom pošiljkom u roku od tri dana od dana predaje brzojava pošti.

Za osobe koje se nalaze na obaveznoj vojnoj službi dan predaje podneska vojnoj jedinici odnosno vojnoj ustanovi ili štabu smatra se danom predaje sudu.

Odredba stavka 4. ovog članka odnosi se i na ostale osobe koje se nalaze u službi u vojnim jedinicama odnosno vojnim ustanovama ili štabovima u mjestima u kojima ne postoji redovna pošta.

Za osobe lišene slobode dan predaje podneska upravi zatvora, kazneno-popravne ustanove ili odgojno-popravnog doma smatra se danom predaje sudu.

Ako je podnesak koji je vezan za rok predan ili upućen nenadležnom sudu nakon proteka roka, smatrat će se da je na vrijeme podnesen ako se njegovo podnošenje nenadležnom sudu može pripisati neznanju ili očitoj pogrešci podnosioca.

Odredbe st. 1. do 7. ovog članka primjenjuje se i na rok u kojem se prema posebnim propisima mora podići tužba a i na rok zastare potraživanja ili kakva drugog prava.

Članak 116.

Sud može ročište odgoditi kad je to potrebno radi izvođenja dokaza ili kad za to postoje drugi opravdani razlozi.

Kad se ročište odgodi, sud će po mogućnosti prisutnima odmah saopćiti mjesto i vrijeme novog ročišta.

Protiv rješenja o odgodi ročišta nije dopuštena žalba.

Članak 133.

Pismena se dostavljaju preko pošte ili preko određenog sudskog službenika, odnosno sudskog namještenika, preko nadležnog tijela uprave, preko javnog bilježnika ili neposredno u sudu.

Ako se dostava ne obavlja preko pošte, osoba koja obavlja dostavu dužna je osobi kojoj se dostava obavlja, na njezin zahtjev, dokazati svoje svojstvo ovlaštene osobe.

Osobe koje dostavljač iz stavka 1. ovoga članka zatekne na mjestu na kome dostavu treba obaviti dužne su, na njegov zahtjev, dokazati svoju istovjetnost.

Kad je to potrebno, dostavljač je ovlašten zatražiti pomoć policije radi utvrđivanja istovjetnosti osobe koju zatekne na mjestu na kome dostavu treba obaviti te radi obavljanja drugih radnji dostave. Troškovi koji time nastanu ulaze u troškove postupka.

Članak 134.a

Pravnoj osobi koja je upisana u određeni sudski ili drugi upisnik dostava se obavlja na adresu navedenu u tužbi. Ako dostava na adresu navedenu u tužbi ne uspije, dostava će se obaviti na adresu sjedišta te osobe upisanu u upisniku. Ako dostava ne uspije ni na toj adresi, obavit će se stavljanjem pismena na oglasnu ploču suda. Smatrat će se da je dostava obavljena istekom osmoga dana od dana stavljanja pismena na oglasnu ploču suda.

Odredba stavka 1. ovoga članka primjenjuje se i na fizičke osobe koje obavljaju određenu upisnu djelatnost (obrtnici, trgovci pojedinci, javni bilježnici, odvjetnici, liječnici itd.) kad se tim osobama dostava obavlja u vezi s tom djelatnošću.

Članak 134.b

Ako se određenim osobama, na temelju njihova zahtjeva i odobrenja predsjednika suda, dostava obavlja u sudu, pismena koja im upućuje sud polažu se za njih u posebne pretince u za to određenoj prostoriji suda. Dostavu obavlja službena osoba suda.

Predsjednik suda može rješenjem donesenim u upravnom postupku odrediti da svi odvjetnici koji imaju pisarnicu na području njegovog suda, sudska pismena primaju preko pretinaca iz stavka 1. ovoga članka. Protiv toga rješenja odvjetnik ima pravo žalbe predsjedniku neposredno višeg suda u roku od osam dana.

Pismena koja se dostavljaju preko pretinca ne smiju biti dostupna osobama kojima se dostavljaju prije nego što potpišu dostavnicu. Pismena se dostavljaju u zatvorenim omotnicama, u kojima se dostava obavlja preko pošte. Prigodom uzimanja pismena moraju se preuzeti sva pismena položena u pretinac.

Na svako pismeno koje se dostavlja na način predviđen u stavcima 1. i 2. ovoga članka naznačit će se dan kada je položeno u pretinac osobe kojoj se dostava tako obavlja.

U slučajevima iz stavaka 1. i 2. ovoga članka odvjetnici su dužni pismeno podići iz pretinca u roku od osam dana na način određen u stavcima 3. i 4. ovoga članka. Ako pismeno ne bude podignuto u tom roku, dostava će se obaviti stavljanjem pismena na oglasnu ploču suda. Smatrat će se da je dostava obavljena istekom osmoga dana od dana stavljanja pismena na oglasnu ploču sud.

Valjana je dostava koja je u slučajevima iz stavaka 1. i 2. ovoga članka umjesto preko pretinca obavljena na drugi zakonom predviđen način.

Predsjednik suda povući se odobrenje iz stavka 1. ovoga članka ako utvrdi da osoba kojoj je ono dano neredovito preuzima pismena ili pokušava zloupotrijebiti takav način dostave.

Članak 135.

Vojnim osobama, pripadnicima redarstvene službe i djelatnicima kopnenoga, riječnoga, pomorskoga i zračnog prometa poziv se dostavlja preko njihove komande odnosno neposrednog starješine, a prema potrebi mogu im se na taj način dostavljati i ostala pismena.

Članak 141.

Ako se osoba kojoj se pismeno ima dostaviti ne zatekne u svom stanu, dostava se obavlja predajom pismena kome od njezinih punoljetnih članova domaćinstva, koji je dužan primiti pismeno.

Ako se osoba kojoj se pismeno ima dostaviti ne zatekne u svom stanu i ako se ono ne može predati kome od njezinih punoljetnih članova domaćinstva, pismeno se može predati kućepazitelju ili susjedu, ako oni na to pristanu, i time je dostava obavljena.

Ako se dostava obavlja na radnom mjestu osobe kojoj se pismeno ima dostaviti, a ta se osoba tu ne zatekne, dostava se može obaviti osobi koja na istom mjestu radi, ako ona pristane da primi pismeno.

Predaja pismena drugoj osobi nije dopuštena ako ona sudjeluje u parnici kao protivnik osobe kojoj se dostava ima obaviti.

Osobe kojima se prema odredbama prethodnih stavaka dostava obavi umjesto osobi kojoj se pismeno ima dostaviti, dužne su pismeno predati toj osobi. Ako svojom krivnjom propuste pismeno predati, odgovaraju osobi za koju su pismeno primili za štetu koju su joj time prouzročili.

Članak 142.

Tužba, platni nalog, presuda i rješenje protiv kojeg je dopuštena posebna žalba te pravni lijek dostavit će se osobno stranci odnosno njezinu zakonskom zastupniku odnosno punomoćniku. Ostala pismena dostavit će se osobno kad je to ovim zakonom izričito određeno ili kad sud smatra da je zbog priloženih isprava u izvorniku ili iz kojeg drugog razloga potrebna veća opreznost.

Ako se osoba kojoj se pismeno mora osobno dostaviti ne zatekne tamo gdje se dostava ima obaviti, dostavljač će se obavijestiti kad bi i na kojem mjestu mogao tu osobu zateći i ostaviti joj kod jedne od osoba navedenih u članku 141. st. 1., 2. i 3. ovog zakona pismenu obavijest da radi primanja pismena bude u određeni dan i sat u svom stanu odnosno na svome radnom mjestu. Ako i nakon toga dostavljač ne zatekne osobu kojoj se pismeno ima dostaviti, postupit će se prema odredbama članka 141. ovog zakona, i time se smatra da je dostava obavljena.

Ako pismeno iz stavka 1. ovog članka treba dostaviti državnim tijelima i pravnim osobama, dostava se obavlja prema odredbama članka 134. ovog zakona.

Članak 143.

Ako se utvrdi da je osoba kojoj se pismeno ima dostaviti odsutna i da joj osobe navedene u članku 141. st. 1. i 2. ovog zakon ne mogu pismeno na vrijeme predati, vratit će se pismeno sudu uz naznaku gdje se odsutni nalazi i uz naznaku osobe od koje se to saznalo.

Članak 144.

Kad osoba kojoj je pismeno upućeno odnosno punoljetni član njezina domaćinstva odnosno ovlaštena osoba ili radnik državnog tijela i pravne osobe bez zakonitog razloga odbije primiti pismeno, dostavljač će ga ostaviti u stanu ili u prostorijama gdje ta osoba radi ili će pismeno pribiti na vrata stana ili prostorije. Na dostavnici će zabilježiti dan, sat i razlog odbijanja primitka, a i mjesto gdje je pismeno ostavljeno, i time se smatra da je dostava obavljena.

Članak 186.a

Osoba koja namjerava podnijeti tužbu protiv Republike Hrvatske dužna se prije podnošenja tužbe obratiti nadležnom državnom odvjetništvu sa zahtjevom za mirno rješenje spora.

Ako je zahtjev iz stavka 1. ovoga članka podnesen nenadležnom državnom odvjetništvu, smatrat će se da je podnesen nadležnom državnom odvjetništvu istekom roka od osam dana.

Podnošenjem zahtjeva iz stavka 1. prekida se zastarijevanje.

Nagodba postignuta između podnositelja zahtjeva i Državnog odvjetništva, po zahtjevu iz stavak 1 ovoga članka, ima svojstvo ovršnosti.

Ako zahtjev iz stavka 1. ovoga članka ne bude prihvaćen ili o njemu ne bude odlučeno u roku od tri mjeseca od njegova podnošenja, podnositelj zahtjeva može podnijeti tužbu nadležnom sudu.

Sud će odbaciti tužbu protiv Republike Hrvatske podnesenu prije donošenja odluke o zahtjevu za mirno rješenje spora, odnosno prije isteka roka iz stavka 2. ovoga članka.

Odredbe prethodnih stavaka ovoga članka ne primjenjuju se u slučajevima kada je posebnim zakonom propisan postupak podnošenja zahtjeva za mirno rješenje spora nadležnom državnom odvjetništvu ili nekom drugom tijelu.

Članak 215.b

Postupak se obustavlja kad umre ili prestane postojati stranka u postupku o pravima koja ne prelaze na njezinu nasljednike odnosno pravne sljednike.

U slučajevima iz stavka 1. ovoga članka sud će rješenje o obustavi postupka dostaviti protivnoj stranci te nasljednicima odnosno pravnim sljednicima stranke nakon što oni budu utvrđeni.

Sud će nasljednicima umrle stranke, na prijedlog protivne stranke ili po službenoj dužnosti, postaviti privremenog zastupnika kojemu će dostaviti rješenje o obustavi postupka, ako ocijeni da bi ostavinski postupak mogao duže trajati.

Rješenje o obustavi postupka zbog toga što je pravna osoba prestala postojati dostavit će se protivnoj stranci i njezinom pravnom sljedniku nakon što on bude utvrđen, a ako pravna osoba nema pravnoga sljednika, sud će, na prijedlog protivne stranke ili po službenoj dužnosti, rješenje o obustavi postupka dostaviti državnom odvjetništvu.

Dok se postupak u povodu rješenja o obustavi pravomoćno ne završi, glede rokova za poduzimanje pravnih radnji te prava stranaka i suda da poduzimaju te radnje primijenit će se na odgovarajući način pravila o prekidu postupka, ako prethodnim odredbama ovoga članka nije drugačije propisano.

Članak 255.

Sud može kazniti novčano od 500,00 do 10,000,00 kuna vještaka koji ne dođe na ročište iako je uredno pozvan, a izostanak ne opravda, a i vještaka koji bez opravdanog razloga odbije vještačiti.

Rješenje o kazni sud može opozvati uz uvjete iz članka 248. stavka 6. ovog zakona.

Na zahtjev stranke sud može rješenje narediti vještaku da nadoknadi troškove koje je uzrokovao svojim neopravdanim nedolaskom ili neopravdanim odbijanjem da vještači. O takvom zahtjevu sud je dužan odlučiti bez odgode. Žalba protiv toga rješenja ne odgađa ovrhu.

Članak 279.

Sud može u tijeku pripremanja glavne rasprave donijeti presudu na temelju priznanja, presudu na temelju odricanja, presudu zbog ogluhe i presudu zbog izostanka i primiti na zapisnik nagodbu stranaka.

Članak 318.

Ako osoba koja sudjeluje u postupku ili osoba koja kao slušatelj prisustvuje raspravi vrijeđa sud ili druge sudionike u postupku, ometa rad ili se ne pokorava naredbama suda za održavanje reda, sud će je opomenuti ili kazniti novčanom kaznom od 500,00 do 10.000,00 kuna, a može je i udaljiti i kazniti tom novčanom kaznom.

Ako stranka ili zastupnik stranke bude udaljen iz sudnice, ročište će se održati i bez njihove prisutnosti.

Ako iz sudnice bude udaljen zakonski zastupnik fizičke osobe, sud će odgoditi ročište ako je to potrebno radi zaštite prava i interesa zastupane stranke.

Kad sud novčano kazni ili udalji iz sudnice odvjetnika ili odvjetničkoga vježbenika kao punomoćnika, obavijestit će o tome Hrvatsku odvjetničku komoru.

Kad sud novčano kazni ili udalji iz sudnice državnog odvjetnika, obavijestit će o tome nadležnog državnog odvjetnika.

Članak 320.

Ovlaštenja koja za održavanje reda na glavnoj raspravi imaju sudac pojedinac, odnosno predsjednik vijeća i vijeće pripadaju predsjedniku vijeća na pripremnom ročištu i na ročištu izvan glavne rasprave, a i zamoljenom sucu.

Članak 321.

Stranke mogu u tijeku cijelog postupka pred parničnim sudom prvog stupnja zaključiti nagodbu o predmetu spora (sudska nagodba).

Nagodba se može odnositi na cio tužbeni zahtjev ili na jedan njegov dio.

Sud će u tijeku postupka upozoriti stranke na mogućnost sudske nagodbe i pomoći im da zaključe nagodbu.

Pred sudom se ne može zaključiti nagodba u pogledu zahtjeva kojima stranke ne mogu raspolagati (članak 3. stavak 3.).

Kad sud donese rješenje kojim ne dopušta nagodbu stranaka, zastat će s postupkom dok to rješenje ne postane pravomoćno.

Članak 375.

U obrazloženju presude odnosno rješenja drugostupanjski sud treba ocijeniti žalbene navode koji su od odlučnog značenja i označiti razloge koje je uzeo u obzir po službenoj dužnosti.

Kad se prvostupanjska presuda ukida zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka, treba u obrazloženju navesti koje su odredbe povrijeđene i u čemu se povrede sastoje.

Ako se prvostupanjska presuda ukida i predmet vraća prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje radi pravilnog utvrđivanja činjeničnog stanja, navest će se u čemu se sastoje nedostaci u utvrđivanju činjeničnog stanja odnosno zašto su određene činjenice i dokazi važni i od utjecaja za donošenje pravilne odluke.

Članak 382.

Stranke mogu podnijeti reviziju protiv drugostupanjske presude:

- 1) ako vrijednost predmeta spora pobijanog dijela presude prelazi 100.000,00 kuna,
- 2) ako je presuda donesena u sporu koji je pokrenuo radnik protiv odluke o prestanku ugovora o radu.

U slučajevima u kojima je ne mogu podnijeti prema odredbi stavka 1. ovoga članka stranke mogu podnijeti reviziju protiv drugostupanjske presude ako je drugostupanjski sud u izreci te presude odredio da je protiv nje revizija dopuštena. Drugostupanjski sud može tako odlučiti ako ocijeni da odluka u sporu ovisi o rješenju nekog materijalnopravnog ili postupovnopravnog pitanja važnog za osiguranje jedinstvene primjene zakona i ravnopravnosti građana. U obrazloženju presude drugostupanjski će sud naznačiti zbog kojeg je pravnog pitanja dopustio reviziju i izložiti razloge iz kojih je smatrao da je ono važno za osiguranje jedinstvene primjene zakona i ravnopravnosti građana.

Odredbe stavka 1. točke 1. i stavka 2. ovoga članka ne primjenjuju se u onim sporovima za koje je ovim ili drugim zakonom izrijekom određeno da u njima revizije nije dopuštena.

Revizija se izjavljuje u roku od trideset dana od dostave drugostupanjske presude.

Članak 385.

Protiv drugostupanjske presude iz članka 382. stavka 1. ovoga Zakona revizija se može izjaviti:

1) zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. ovoga Zakona, osim ako se povreda odnosi na stvarnu i mjesnu nadležnost (članak 354. stavak 2. točka 3.), ako je prvostupanjski sud protivno odredbama ovoga Zakona donio presudu bez održavanja rasprave (članak 354. stavak 2. točka 5.) ili ako je odlučeno o zahtjevu o kojemu već teče parnica (članak 354. stavak 2. točka 9.);

2) zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 1. ovoga Zakona koja je učinjena u postupku pred drugostupanjskim sudom;

3) zbog pogrešne primjene materijalnog prava.

Protiv drugostupanjske presude kojom se potvrđuje prvostupanjska presuda revizija se zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točaka 6., 7., 8., 10., 11. i 12. ovoga Zakona može izjaviti samo ako je podnositelj revizije zbog tih povreda žalbom pobijao prvostupanjsku presudu, ili ako su te povrede učinjene tek u drugostupanjskom postupku.

Protiv presude donesene u drugom stupnju kojom se potvrđuje presuda na temelju priznanja ili presuda na temelju odricanja revizija se može izjaviti samo iz razloga iz stavka 1. točaka 1. i 2. ovoga članka.

Članak 387.

Stranke mogu u reviziji iznositi nove činjenice i predlagati nove dokaze samo ako se oni odnose na bitne povrede odredaba parničnog postupka zbog kojih se revizija može izjaviti.

Članak 389.

Nepravovremenu, nepotpunu ili nedopuštenu reviziju odbacit će rješenjem sudac pojedinac, odnosno predsjednik vijeća prvostupanjskog suda, bez održavanja ročišta.

Revizija je nedopuštena ako ju je izjavila osoba koja nije ovlaštena ne podnošenje revizije, ili osoba koja je odustala od revizije, ili ako osoba koja je izjavila reviziju nema pravni interes za podnošenje revizije, ili ako je revizija izjavljena protiv presude protiv koje se po zakonu ne može podnijeti.

Ako je revizija izjavljena protiv drugostupanjske presude iz članka 382. stavka 2. ovoga Zakona, sudac pojedinac, odnosno predsjednik vijeća prvostupanjskog suda ne može odbaciti reviziju zato što smatra da ne postoje razlozi zbog kojih je izjavljena.

Članak 392.

Nepravovremenu, nepotpunu, nedopuštenu ili neobrazloženu (članak 386.) reviziju odbacit će rješenjem sudac izvjestitelj revizijskog suda, ako to u granicama svojih ovlaštenja nije učinio prvostupanjski sud.

Reviziju podnesenu protiv drugostupanjske presude iz članka 382. stavka 2. ovoga Zakona odbacit će rješenjem sudac izvjestitelj, odnosno ako on to ne učini, vijeće revizijskog suda ako utvrde da ona nije izjavljena zbog pravnog pitanja zbog kojega je dopuštena.

Reviziju podnesenu protiv drugostupanjske presude iz članka 382. stavka 2. ovoga Zakona vijeće revizijskog suda nije ovlašteno odbaciti ako ocijeni da pravno pitanje zbog kojega je ona izjavljena nije važno za osiguranje jedinstvene primjene zakona i ravnopravnosti građana.

Članak 392.a

Revizijski sud ispituje pobijanu presudu samo u onom dijelu u kojem se ona pobija revizijom i u granicama razloga određeno navedenih u reviziji.

Članak 394.

Ako utvrdi da postoji bitna povreda odredaba parničnog postupka iz članka 354. st. 1. i 2. ovoga zakona zbog koje se revizije može izjaviti, osim povreda određenih u st. 2. i 3. ovog članka, revizijski će sud rješenjem ukinuti u cijelosti ili djelomično presudu drugostupanjskog i prvostupanjskog suda ili samo presudu drugostupanjskog suda i predmet vratiti na ponovno suđenje istom ili drugom vijeću prvostupanjskog ili drugostupanjskog suda odnosno drugome nadležnom sudu.

Ako je u postupku pred prvostupanjskim ili drugostupanjskim sudom učinjena povreda iz članka 354. stavka 2. toč. 2. i 9. ovog zakona, osim ako je odlučeno o zahtjevu o kojemu već teče parnica, revizijski će sud ukinuti rješenjem donesene odluke i odbaciti tužbu.

Ako je u postupku pred prvostupanjskim ili drugostupanjskim sudom učinjena povreda iz članka 354. stavka 2. točke 8. ovog zakona, revizijski sud će s obzirom na prirodu povrede postupiti prema odredbama st. 1. ili 2. ovog članka.

Članak 435.

U tijeku postupka sud može i po službenoj dužnosti odrediti privremene mjere koje se primjenjuju u ovršnom postupku radi sprečavanja nasilnog postupanja ili radi otklanjanja nenadoknadive štete. Protiv tog rješenja nije dopuštena posebna žalba.

U postupku u parnicama iz radnih odnosa sud je ovlašten izvesti i dokaze koje stranke nisu predložile, ako su ti dokazi značajni za odlučivanje.

Članak 443.

Rok za udovoljenje dužnostima koje su naložene strankama sud će odrediti prema okolnostima pojedinog slučaja.

Rok za podnošenje žalbe jest osam dana.

Iz važnih razloga sud može odlučiti da žalba ne zadržava ovrhu rješenja.

Protiv rješenja donesenih u parnicama zbog smetanja posjeda revizija nije dopuštena.

Članak 457.

Ako u ovoj glavi ne postoje posebne odredbe, u postupku u sporovima male vrijednosti primjenjivat će se ostale odredbe ovog zakona.

Članak 458.

Sporovi male vrijednosti, prema odredbama ove glave, jesu sporovi u kojima se tužbeni zahtjev odnosi na potraživanje u novcu koje ne prelazi svotu od 5.000,00 kuna.

Sporovima male vrijednosti smatraju se i sporovi u kojima se tužbeni zahtjev ne

odnosi na potraživanje u novcu, a tužitelj je u tužbi naveo da pristaje da umjesto udovoljenja određenom zahtjevu primi određeni novčani iznos koji ne prelazi svotu iz stavka 1. ovog članka (članak 40. stavka 1.).

Sporovima male vrijednosti smatraju se i sporovi u kojima predmet tužbenog zahtjeva nije novčana svota, već predaja pokretne stvari čija vrijednost, koju je tužitelj u tužbi naveo, ne prelazi svotu iz stavka 1. ovog članka (članak 40. stavak 2.).

Članak 460.

Postupak u sporovima male vrijednosti provodit će se i u povodu prigovora protiv platnog naloga ako vrijednost osporenog dijela platnog naloga ne prelazi svotu od 5.000,00 kuna.

Članak 463.

U postupku u sporovima male vrijednosti zapisnik o glavnoj raspravi, osim podataka iz članka 124. stavka 1. ovog zakona, sadrži:

1) izjave stranaka od bitnog značenja, a osobito one kojima se, u cijelosti ili djelomično, priznaje tužbeni zahtjev, ili se odriče od tužbenog zahtjeva ili od žalbe, ili se preinačava ili se povlači tužba;

2) bitni sadržaj izvedenih dokaza;

3) odluke protiv kojih je dopuštena žalba i koje su objavljene na glavnoj raspravi;

4) jesu li stranke bile prisutne objavi presude i, ako su bile prisutne, da su poučene uz koje uvjete mogu podnijeti žalbu.

Članak 464.

Ako tužitelj preinači tužbeni zahtjev tako da vrijednost predmeta spora prelazi svotu od 5.000,00 kuna, postupak će se dovršiti prema odredbama ovog zakona o redovnom postupku.

Ako tužitelj do zaključenja glavne rasprave koja se vodi prema odredbama ovog zakona o redovnom postupku smanji tužbeni zahtjev tako da više ne prelazi svotu od 5.000,00 kuna, daljnji postupak provest će se prema odredbama ovog zakona o postupku u sporovima male vrijednosti.

Članak 465.

Ako tužitelj ne dođe na prvo ročište za glavnu raspravu, a uredno je pozvan, smatrat će se da je povukao tužbu, osim ako se tuženik na tom ročištu ne upusti u raspravljanje.

Ako s kojeg kasnijeg ročišta izostanu obje stranke, sud će odgoditi ročište. Ako i na novo ročište na dođu obje stranke, smatrat će se da je tužitelj povukao tužbu.

U postupku u sporovima male vrijednosti ne primjenjuju se odredbe ovog zakona u mirovanju postupka.

U pozivu za glavnu raspravu navest će se, među ostalim, da će se smatrati da je tužitelj povukao tužbu ako ne dođe na prvo ročište za glavnu raspravu, da se u postupku u sporovima male vrijednosti ne primjenjuju odredbe, da se u postupku u sporovima male vrijednosti ne primjenjuju odredbe o mirovanju postupka i da u tom postupku stranke trebaju sve činjenice i dokaze iznijeti do zaključenja glavne rasprave, jer se u žalbi protiv presude ne mogu iznositi nove činjenice i predlagati novi dokazi, te da se odluka može pobijati samo zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i zbog pogrešne primjene materijalnog prava.

Članak 466.

Presuda u postupku u sporovima male vrijednosti objavljuje se odmah nakon zaključenja glavne rasprave.

Prijepis presude uvijek se dostavlja stranci koja nije bila prisutna objavi, a stranci koja bila prisutna objavi samo na njezin zahtjev. Taj zahtjev stranka može postaviti najkasnije na ročište na kojemu se presuda objavljuje.

Pri objavi presude sud je dužan poučiti prisutne stranke o uvjetima uz koje mogu podnijeti žalbu (članak 467.).

Članak 467.

Presuda ili rješenje kojim se završava spor u postupku u sporovima male vrijednosti može se pobijati samo zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točke 1., 2., 4., 5., 6., 8., 9., 10. i 11. ovog zakona i zbog pogrešne primjene materijalnog prava.

U postupku u povodu žalbe u sporovima male vrijednosti ne primjenjuju se odredbe članka 370. ovog zakona.

Protiv prvostupanjske presude odnosno rješenja iz stavka 1. ovog članka stranke mogu podnijeti žalbu u roku od osam dana.

Rok za žalbu računa se od dana objave presude odnosno rješenja; ako je presuda odnosno rješenje dostavljeno stranci, rok se računa od dana dostave.

U postupku u sporovima male vrijednosti rok iz članka 328. stavka 2. i članka 339. stavka 1. ovog zakona jest osam dana.

O žalbi protiv presude u sporovima male vrijednosti odlučuje sudac pojedinac drugostupanjskog suda.

Protiv odluke drugostupanjskog suda nije dopuštena revizija.

Članak 495.

U hitnim slučajevima ročište se može zakazati telefonom, brzojavom ili na drugi odgovarajući način. O tome će se sastaviti službena bilješka, ako o zakazivanju ročišta, s obzirom na to kako je obavljeno, nema drugog pisanog dokaza.